

SPRAWOZDANIE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UMK za rok 2020

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ – stan na 31 grudnia 2020 r.

- 1.429.254 książek (w wol.)
- 642.882 czasopism (w wol.)
- 536.429 jednostek zbiorów specjalnych (w jednostkach obliczeniowych) w tym:
 - 14.732 rękopisów
 - 57.653 starych druków
 - 88.996 druków muzycznych
 - 22.554 dokumentów kartograficznych
 - 228.626 dokumentów życia społecznego
 - 85.967 dokumentów graficznych
 - 23.838 materiałów audiowizualnych
 - 8.553 mikroform
- dostęp do zasobów elektronicznych (licencje):
 - 66 baz danych
 - 540.267 książek elektronicznych
 - 33.845 tytułów czasopism elektronicznych

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW^a

- 44.763 zarejestrowanych użytkowników
- 45.000 odwiedzin w Bibliotece
- ponad 270 tys. udostępnień materiałów bibliotecznych (na miejscu i na zewnątrz)
- 350 tys. wol. wydawnictw (książek i czasopism) w wolnym dostępie
- Ponad 3 mln sesji w licencjonowanych zasobach elektronicznych,

Udogodnienia dla czytelników

- multiwyszukiwarka,
- sieć bezprzewodowa EDUROAM i stanowiska komputerowe,
- bezpłatny skaner,
- indywidualne i grupowe miejsca pracy,
- wolny dostęp do kolekcji dziedzinowych

DIGITALIZACJA ZBIORÓW

- 59.089 zdigitalizowanych obiektów dostępnych w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej,
- Prawie 3 mln wyświetleń obiektów dostępnych w KPBC

Repozytorium instytucjonalne – ponad 5.900 zdeponowanych publikacji

^a Spadek odwiedzin i wypożyczeń zbiorów w 2020 r. spowodowany pandemią koronawirusa, skutkującą zamknięciem Biblioteki Uniwersyteckiej przez znaczną część 2020 roku

Zmiany w funkcjonowaniu Biblioteki Głównej spowodowane pandemią Covid-19 (koronawirus)

W roku 2020, z uwagi na ograniczenia spowodowane pandemią Covid-19 (koronawirus), Biblioteka Główna była okresowo zamknięta lub funkcjonowała w skróconych godzinach otwarcia, nie wszystkie agendy były dostępne dla czytelników. Zakres działania BG był dostosowany do także zmienionego, z uwagi na pandemię, funkcjonowania całego UMK. Wszelkie zmiany w funkcjonowaniu Biblioteki były poprzedzane konsultacjami z władzami dziekańskimi wydziałów i zatwierdzane zarządzeniami JM Rektora UMK.

Zarządzeniami JM Rektora w sprawie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wśród członków społeczności UMK Biblioteka Główna była zamknięta dla czytelników od 14 marca do 3 maja 2020 r. (Zarządzenia: nr 32 Rektora UMK z 11 marca 2020 r., nr 38 Rektora UMK z dnia 24 marca 2020 r., nr 59 Rektora UMK z 10 kwietnia 2020 r. i nr 67 Rektora UMK z 24 kwietnia 2020 r.).

Okres zamknięcia dostępu do budynku Biblioteki nie oznaczał braku możliwości korzystania z usług bibliotecznych. Bibliotekarze, podzieleni na dwa zespoły, przeszli w tryb pracy rotacyjnej – dzień pracy zdalnej, dzień pracy w BU. Głównym zadaniem bibliotekarzy w czasie ograniczenia możliwości przebywania w pomieszczeniach Biblioteki było udzielanie informacji czytelnikom o dostępie zdalnym do materiałów bibliotecznych, pomoc w konfigurowaniu dostępu, prowadzenie wyszukiwań w e-zasobach, bądź też skanowanie potrzebnych fragmentów książek (z poszanowaniem przepisów prawa autorskiego). Czytelnicy byli obsługiwani w sposób zdalny (mailowo i telefonicznie). Od 11 marca zwiększone zostały limity wypożyczeń dla studentów do 30 wol. a dla doktorantów do 50 wol. Terminy zwrotów książek były automatycznie przedłużone, zawieszono także pobieranie opłat za zwroty po wyznaczonym terminie. Przygotowano dla pracowników i studentów materiały informacyjne opisujące zakres i zasady korzystania z e-zasobów, udostępnione na stronach internetowych. Opracowano i udostępniono stronę internetową tzw. „narzędziownik do zdalnego nauczania” z wykazem agregatorów, portali i narzędzi do zdalnego nauczania na poziomie akademickim. Z myślą o pracownikach polskich uczelni, którzy zintensyfikowali w tym czasie wykorzystanie materiałów z Internetu, opracowano na UMK darmowy kurs samokształceniowy "Otwarte zasoby naukowe i edukacyjne", by przybliżyć naukowcom problemy: upubliczniania prac w sieci, zdalnego nauczania i mechanizmy, które te procesy usprawniają. Z podobnymi inicjatywami wsparcia instytucji w procesie kształcenia na odległość wyszli również wydawcy, np. Oxford University Press zaoferował bezpłatny dostęp do specjalistycznych kursów rozwoju umiejętności uczenia online.

Szatę graficzną zmieniła wówczas także Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, zyskując również nowe funkcjonalności. Czytelnicy otrzymali także wsparcie ze strony dostawców e-zasobów, którzy zwiększyli liczby jednoczesnych użytkowników uprawnionych do korzystania z platform, a także uruchomili szkolenia online, tzw. webinaria. Wydawnictwo Naukowe PWN w czasie zamknięcia bibliotek udostępniło bezpłatny pakiet dwudziestu publikacji metodologicznych w ramach platformy IBUK Libra. Biblioteka, dążąc do zapewnienia czytelnikom jak najlepszych warunków zdalnej pracy naukowej, uruchomiła także szereg dostępu testowych do baz m.in. DeGruyter eBooks; JoVE (Journal of Visualized Experiments) bazy video-artykułów w dziedzinie nauk ścisłych, medycyny i inżynierii; platformy książek elektronicznych Taylor & Francis; książek elektronicznych na platformie Sage Knowledge czy bazy Allgemeines Künstlerlexikon- Internationale Künstlerdatenbank wydawnictwa DeGruyter.

11 maja, na podstawie Zarządzenia nr 88 Rektora UMK z 30 kwietnia 2020 r., zostały otwarte wypożyczalnie w Bibliotece Głównej UMK w Toruniu oraz w Bibliotece Medycznej w Bydgoszczy. W Bibliotece Głównej ustanowiono punkt odbioru książek na parterze budynku, w holu (nie przyjmowano zwrotów). Biblioteki międzywydziałowe, wydziałowe i instytutowe nadal pozostały

zamknięte. Uprawnieni do wypożyczania byli tylko pracownicy, doktoranci i studenci UMK. Każdy czytelnik mógł zamówić do 10 wol., niezależnie od liczby książek już zarejestrowanych na koncie. Wypożyczać można było książki zarówno z magazynów, jak i z Wolnego Dostępu, wydane po 1959 r., za wyjątkiem egzemplarzy z statusem do korzystania na miejscu. Zamawianie książek odbywało się za pośrednictwem poczty elektronicznej. Nie określano terminu zwrotu książek. Zamówione książki można było odbierać od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 15.00. Jednocześnie w budynku Biblioteki mogło przebywać pięć osób. Nadal czytelnicy mieli możliwość zamawiania skanów czasopism i materiałów ze zbiorów specjalnych.

18 maja uruchomiono zamawianie książek poprzez system biblioteczny, również z Wolnego Dostępu, oraz przywrócono funkcjonowanie Wypożyczalni w Bibliotece Głównej i w Bibliotece Medycznej z usługami wypożyczania i zwrotów książek. Wprowadzono limity wypożyczeń: 30 wol. dla studentów, 50 wol. dla doktorantów, 100 wol. dla pracowników i 30 wol. dla emerytowanych pracowników. Przywrócono terminy zwrotów zgodne z Regulaminem Udostępniania Zbiorów. Książki zwracane do BG poddawane były 72 godzinnej kwarantannie i dopiero po tym czasie zdejmowane z kont czytelników. Odbiór książek był możliwy w godzinach 8.00- 15.00. W budynku BG jednocześnie mogło przebywać nie więcej niż 5 osób. Nieczynne były terminale komputerowe, ksero, czytniki mikrofilmów i skaner a zamawianie książek możliwe było tylko z urządzeń własnych czytelników.

Od 1 czerwca do 30 września Biblioteka Główna była otwarta dla czytelników (Zarządzenie nr 109 Rektora UMK z 27 maja 2020 r.). W tym okresie BG była czynna w dni powszednie w godzinach: poniedziałki, środy i piątki w godz. 9.00 - 15.00, a we wtorki i czwartki od 12.00 do 18.00. Uruchomiono korzystanie z czytelni i wolnego dostępu w Bibliotece Głównej UMK oraz możliwość wypożyczania książek z bibliotek specjalistycznych (książki z bibliotek specjalistycznych bibliotekarze dostarczali transportem służbowym do BG w ciągu 3 dni roboczych, ale tylko w przypadku braku egzemplarzy w zasobach BG). Książki wypożyczać mogli pracownicy, doktoranci, studenci oraz absolwenci UMK i czytelnicy z kartą kaucyjną, natomiast do korzystania z czytelni uprawnieni byli tylko pracownicy, doktoranci i studenci UMK. Czytelnik deklarujący pracę na miejscu był rejestrowany przy wejściu do budynku przez pracownika ochrony, który przydzielał numer tzw. punktu nauki i szafki skrytkowej. Czytelnicy nie mogli samodzielnie korzystać z księgozbioru wolnego dostępu, książki do wyznaczonego stolika podawał dyżurny bibliotekarz.

W okresach otwarcia Biblioteki ograniczona została liczba miejsc dla czytelników oraz wprowadzono limity osób, mogących jednocześnie przebywać w budynku (w zależności od powierzchni). Przestrzegano tzw. reżimu sanitarnego, wywieszono plakaty informacyjne przypominające o obowiązujących zasadach higieny, pracownicy bibliotek zostali zaopatrzeni w środki ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki), dostępne były środki do dezynfekcji rąk i powierzchni, zakupiono także osłony z pleksi na stanowiska dla bibliotekarzy obsługujących czytelników, dostosowano przestrzeń czytelni do funkcjonowania zgodnie z wymogami określonymi w instrukcjach rządowych, tj. ustawiono stoły i krzesła w odpowiednich odległościach.

Od 1 października 2020 r. Zarządzeniem nr 188 JM Rektora UMK z 15 września 2020 r. przywrócono w pełnym zakresie działanie wszystkich bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego UMK. Biblioteki powróciły do obsługi wszystkich czytelników zgodnie z Regulaminem Udostępniania Zbiorów. Ze względów bezpieczeństwa, czytelnicy wchodzący do budynków UMK zobowiązani byli do podania danych kontaktowych (imię i nazwisko, nr telefonu). Na terenie Bibliotek obowiązywało zasłanianie ust i nosa. W przestrzeni Wolnego Dostępu i Czytelni Głównej wyznaczono 80 miejsc do pracy dla czytelników z zachowaniem 1.5 m dystansu. Miejsca wykorzystane przez czytelników były dezynfekowane. Biblioteka Główna była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.30 – 19.30 a w soboty w godzinach 9.00- 15.00.

Jednak już od 19 października 2020 r. do odwołania, w związku z decyzją Rządu RP o wprowadzeniu szczególnych ograniczeń w działalności szkół wyższych zlokalizowanych w tzw. strefach czerwonych i Zarządzeniem nr 228 Rektora UMK z 19 października 2020 r., Biblioteka Główna była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00 – 17.00, a w soboty w godzinach 9.00 – 15.00.

Na mocy kolejnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2020 r. (Dz.U. z 6 listopada 2020, poz. 1972) i Zarządzenia nr 244 Rektora UMK z 12 listopada 2020 r. Biblioteka Główna i biblioteki wydziałowe zostały zamknięte od 7 listopada 2020 r. od godziny 12.00 do 22 grudnia 2020 r. Możliwe było jedynie zamawianie online i odbiór książek przez pracowników, doktorantów i studentów UMK. Wstrzymane zostało również pobieranie opłat za nieterminowy zwrot książek a pracowników, doktorantów i studentów zachęcano do zamawiania darmowych w tym okresie skanów, z limitem do 50 stron. W Bibliotece Główny można było odbierać i oddawać książki od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 16.00, w podobnych godzinach można było także odebrać zamówione online książki w bibliotekach wydziałowych i instytutowych. Ponownie do odwołania zwiększono limity wypożyczeń książek do 30 dla studentów i do 50 dla doktorantów. Odbiór zamówień odbywał się przy wejściu do budynku, nie przyjmowano zwrotów. Wstrzymane zostało również pobieranie opłat za nieterminowy zwrot książek.

Łącznie w 2020 r. budynek Biblioteki Główny był zamknięty dla czytelników przez 76 dni. Pandemia w istotny sposób zmieniła funkcjonowanie BU, jedyną możliwą formułą upowszechniania i promocji czytelnictwa oraz działalności kulturalnej w czasie tzw. „lockdown’u” była organizacja spotkań czy wystaw w formie online, za pośrednictwem platform społecznościowych.

W okresach pracy rotacyjnej pracownicy Oddziałów: Opracowania Zbiorów i Czasopism skoncentrowali się na retrokonwersji zbiorów, możliwej do wykonywania także w trybie zdalnym, jak również uczestniczyli w organizowanych przez Bibliotekę Narodową szkoleniach online dotyczących przepisów i zasad katalogowania oraz deduplikacji zbiorów, która stanowiła istotny element przygotowań do implementacji nowego systemu bibliotecznego. Wszyscy bibliotekarze brali udział w prezentacjach nowych e-zasobów, webinarach dotyczących narzędzi internetowych, szkoleniach z zakresu wyszukiwania informacji oraz konserwacji i ochrony zbiorów.

Jak wcześniej wspomniano, wprowadzone w okresie pandemii obostrzenia sanitarne, spowodowały przejście w tryb pracy zdalnej wszystkich jednostek UMK, które nie zaniechały wykonywania swoich zadań, lecz kontynuowały je online. Opracowanie przez zespół bibliotekarzy i informatyków BU, wspieranych przez Dział Zamówień Publicznych UMK, specyfikacji istotnych warunków i opisu przedmiotu zamówienia doprowadziło do rozpoczęcia w marcu 2020 r., w ramach Zadania nr 11 projektu POWER (Biblioteka Uniwersytecka Nowej Generacji), procedury zamówienia publicznego "Dostarczenie i implementacja przez Wykonawcę gotowego Systemu Zarządzania Zasobami Bibliotecznymi, wraz z usługą dostępu do Systemu w chmurze obliczeniowej, w modelu SaaS, wraz z licencjami, oraz świadczenie usługi zapewnienia ciągłości działania Systemu". Tym samym zainicjowano podjęcie realizacji oczekiwanej od lat wymiany użytkowanego od końca lat 90-tych XX w. systemu bibliotecznego Horizon na system nowej generacji.

W listopadzie 2020 r. UMK podpisał umowę z firmą EX Libris Deutschland, wybraną w drodze procedury przetargowej, na dostawę i wdrożenie systemu bibliotecznego Alma wraz z multiwyszukiwarką zasobów tradycyjnych i elektronicznych Prmo VE. Rozpoczęto szkolenia online dotyczące wdrożenia nowego systemu Alma. Przystąpienie do implementacji systemu Alma było jednym z najważniejszych wydarzeń 2020 roku w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

Struktura i organizacja BU

Liczba etatów w BU:	195.25
w Bibliotece Głównej	147.25
w tym bibliotekarzy dyplomowanych	9.25
w tym etatów administracji i obsługi	19.5
w Bibliotece Medycznej CM	19.5
w bibliotekach wydziałowych	28.5
w tym bibliotekarzy dyplomowanych	1

W 2020 r. pracę w BU zakończyło 6 osób, w tym 5 w Bibliotece Głównej i jedna w bibliotece wydziałowej. W Bibliotece Głównej zatrudniono 2 osoby.

Struktura Biblioteki Głównej

- Sekretariat
- Oddział ds. Systemu Bibliotecznego Nowej Generacji
- Oddział Informacji,
- Oddział Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych,
- Oddział Czasopism
- Oddział Gromadzenia i Kontroli Zbiorów
- Oddziału Opracowania Zbiorów,
- Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów
 - Sekcja Digitalizacji i Zasobów Cyfrowych,
- Oddział Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów
- Oddziału Udostępniania,
- Oddziału Magazynów,
- Oddział Zbiorów Specjalnych
- Oddział Pomorzoznawczy,
- Oddziału - Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego
- Zespół Administracyjno-Gospodarczy

Zgodnie z Zarządzeniem nr 165 JM Rektora z 4 listopada 2019 r. oraz Zarządzeniem nr 200 JM Rektora z 20 grudnia 2019 r. zespoły administracyjno-gospodarcze działające w jednostkach UMK, w tym również Zespół Administracyjno-Gospodarczy Biblioteki Głównej, przeszły pod bezpośrednią podległość Zastępcy Kanclerza do Spraw Administracyjnych, organizacyjnie ZAG BG podlega Dyrektorowi BG.

W styczniu 2020 r., po uzyskaniu zgody JM Rektora, przeprowadzono konkurs na funkcję kierownika Oddziału Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów. Nowym kierownikiem Oddziału została dr A. Karolina Zawada, która objęła funkcję 1 lutego 2020 r.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 26 marca 2020 r. zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu zostały zaliczone do narodowego zasobu bibliotecznego. Do narodowego zasobu bibliotecznego zaliczane są zbiory mające wyjątkową wartość i znaczenie dla dziedzictwa narodowego, które są unikatowe i mają dużą wartość historyczną, naukową, kulturalną lub artystyczną. Zbiory te podlegają szczególnej ochronie.

Nowe Regulaminy: Organizacyjny i Udostępniania Zbiorów oraz Zarządzenia Dyrektora BU

Od września do grudnia 2019 r. trwały prace nad projektami nowych regulaminów: Organizacyjnego i Udostępniania Zbiorów. 24 kwietnia 2020 r. Zarządzeniem nr 71 JM Rektora UMK został wprowadzony Regulamin Organizacyjny Biblioteki Uniwersyteckiej. Zarządzeniem nr 132 z 16 czerwca 2020 r. JM Rektor wprowadził Regulamin Udostępniania Zbiorów BU. Kolejne przepisy regulujące zasady udostępniania w poszczególnych agendach Biblioteki Uniwersyteckiej zostały wprowadzone 26 listopada 2020 r. zarządzeniami Dyrektora BU: Zarządzeniem nr 1/2020 wprowadzono Regulamin korzystania z usług wypożyczeń międzybibliotecznych realizowanych w Bibliotece Głównej i Bibliotece Medycznej UMK a Zarządzeniem nr 2/2020 wprowadzony został Regulamin Udostępniania Zbiorów Specjalnych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

W 2020 r. przystąpiono do tworzenia planu ochrony budynku Biblioteki Głównej.

Finanse

Na rok 2020 JM Rektor przyznał Bibliotece budżet w wysokości 696.000 zł.

Pozostałe wpływy:

Limit na środki trwałe	378.000,00 zł
Limit ZAG	247.100,00 zł
limit przyznany na opłaty tzw. media	741.418,00 zł
środki wypracowane przez BU	137.379,65 zł

Wydatki (ważniejsze pozycje):

zbiory (książki, czasopisma, zbiory specjalne i elektroniczne)	389.567,63 zł
e-narzędzia	62.634,81 zł
komputery i licencje	58.546,27 zł
utrzymanie budynku (techniczne)	49.168,72 zł
usługi	83.993,47 zł
wyposażenie pomieszczeń	24.298,80 zł

W grudniu 2020 r. BU wykupiła za kwotę 5.040 zł netto skaner BE4 V3 Kiosk Bookeye, dzierżawiony odpłatnie od 2017 r. przez firmę DDP sp. z o.o. W 2020 r. BU zakupiła nowy serwer PowerEdge T440 Server.

W 2020 r. dokonano zakupu środków trwałych:

- z funduszu bibliotecznego na kwotę	66.411,30 zł
- z funduszu ZAG BG na kwotę	34.139,87 zł

Wartość udzielonych zamówień złożonych łącznie przez Bibliotekę w 2020 r. wynosiła 1.007.844,82 zł.

Remonty, modernizacje

W 2020 r. w wykonano na III p. adaptację jednego z pomieszczeń na pokój socjalny dla pracowników Oddziału Zbiorów Specjalnych – wykonano instalację wodno-kanalizacyjną, położono wykładzinę i zamontowano nowozakupione szafki kuchenne. Stosownie do potrzeb odmalowano kilka pomieszczeń Biblioteki. Uszczelniono okna patio. Dział Energetyczny UMK dokonał wymiany 20

regulatorów ciepła i 20 lamp hermetycznych w magazynach. Zespół rzemieślników ZAG BU zaadaptował pomieszczenie w magazynie pod budynkiem WNEiZ dla archiwum Kwestury UMK, adaptację poprzedziło konieczne przemieszczenie zbiorów bibliotecznych. Wypożyczalnia i Informacja otrzymały nową, bardziej funkcjonalną ladę, która poprawiła czytelnikom komfort korzystania z usług tych agend, a bibliotekarzom warunki pracy. Na pierwsze piętro, obok Informacji, przeniesiono stanowisko Pracowni Doradztwa i Obsługi Użytkowników Uniwersyteckiego Centrum Informatycznego, w którym pracownik UCI udziela pomocy w zakresie dostępu do sieci EduRoam oraz kont w USOS.

Gromadzenie zbiorów

Wydawnictwa zwarte (książki), czasopisma uzupełniające zbiory i zbiory specjalne

Wpływ w podziale na źródła:

Egzemplarz obowiązkowy – pozyskano 21.363 wol. druków zwartych, 376 jednostek zbiorów specjalnych.

Kupno – zakupiono 2.353 wol. książek (1.737 wol. polskich i 616 wol. zagranicznych), 41 e-booków na własność, 169 zeszytów czasopism i 34 jednostek zbiorów specjalnych.

Wymiana zagraniczna - z wymiany pozyskano 646 woluminów książek (głównie zagranicznych nowości wydawniczych) oraz 97 jednostek czasopism.

Dary zagraniczne - do zbiorów wprowadzono 117 woluminów książek oraz 82 zeszyty czasopism uzupełniających zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej.

Wymiana krajowa - zanotowano wpływ 513 książek pochodzących od krajowych partnerów wymiany oraz 3.582 jednostek czasopism i 48 jednostek zbiorów specjalnych.

Dary krajowe – do zbiorów wprowadzono 3.353 wol. książek, 881 woluminów czasopism i 3.731 jednostek zbiorów specjalnych.

Wydatki w podziale na źródła zakupu:

zakupy antykwaryczne	16.460,01 zł
zakupy prywatne	7.603,00 zł
księgarnie, hurtownie	467.881,76 zł

Wydatki w podziale na rodzaj zbiorów:

książki do zbiorów, w tym	261.225,90 zł
książki polskie	97.353,10 zł
książki obcojęzyczne	168.873,80 zł

książki elektroniczne, w tym	171.536,09 zł
Ebsco	28.854,94 zł
IbukLibra	25.000,00 zł
NASBI/OSBI	5.000,00 zł
DeGruyter	60.171,56 zł
Peter Lang	21.667,00 zł
Pearson	30.842,59 zł

zbiory specjalne:	11.158,00 zł
czasopisma (uzupełnienia) do zbiorów:	4.048,00 zł
książki i czasopisma na wymianę:	14.451,74 zł
książki do użytku służbowego:	2.237,21 zł

koszty pocztowe i aukcyjne:	520,18 zł
VAT wewnętrzny	635,40 zł
Wydatki w podziale na źródła środków:	
fundusz biblioteczny	376.000,12 zł
dotacja Sekcji ds. Studentów Niepełnosprawnych	4.000,00 zł
środki innych jednostek	100.516,05 zł
POWER	12.064,00 zł

Czasopisma bieżące

Czasopisma zagraniczne w roku 2020 dostarczane były przez dostawców wybranych w przetargu:

- ABE/IPS – 18 tytułów czasopism z Europy Wschodniej za kwotę 11.649,51 zł, 34 tytuły czasopism wydawanych w USA za kwotę 74.740,32 zł, 102 tytuły wydawane w Europie Zachodniej za kwotę 109.856,18 zł,
- ARS POLONA – 6 baz za kwotę 50.605,89 zł.

łącznie dokonano zakupu 160 tytułów.

Czasopisma polskie (drugi egzemplarz i czasopisma na wymianę) w liczbie 24 tytułów za kwotę 13.674.69 zł brutto dostarczała firma GarmondPress, także wybrana w przetargu.

łącznie, ze wszystkich źródeł wpływu, BU otrzymuje na bieżąco 9.582 tytułów czasopism, w tym 8.459 periodyków polskich i 1.123 zagranicznych. W ramach przetargu zakupiono prenumeratę 27 tytułów polskich i 153 tytułów zagranicznych.

Oddział Czasopism przeprowadził dwie procedury przetargowe na rok 2021:

- Dostawa czasopism i gazet polskich, drukowanych i online dla bibliotek i innych jednostek Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku 2021. Do przetargu przystąpiła jedna firma, Garmond Press, która została wybraną dostawcą na rok 2021. Zamówiono 298 tytułów czasopism polskich (w tym 247 tytuły dla bibliotek wydziałowych).

- Dostawa czasopism zagranicznych na rok 2021. W drodze przetargu wybrano dostawców czasopism dla UMK na rok 2021 (łącznie 150 pozycji):

- ARS Polona – 16 tytułów czasopism Europy Wschodniej oraz 6 baz i tytułów online,
- Ebsco – 33 tytuły czasopism USA i 95 tytułów czasopism Europy Zachodniej.

Opracowanie zbiorów

Wydawnictwa zwarte (książki)

W 2020 r. z wpływów bieżących zinwentaryzowano i skatalogowano 24.000 wol. książek oraz 300 dokumentów elektronicznych.

Książki skatalogowane w podziale na źródła wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	17.295 wol.
- kupno	2.353 wol.
- dary	2.934 wol.
- wymiana zagraniczna	579 wol.
- wymiana krajowa	730 wol.
- dary zagraniczne	109 wol.

Wartość książek skatalogowanych z poszczególnych źródeł wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy:	636.138,76 zł
- kupno	261.225,90 zł
- dary krajowe	87.384,90 zł
- wymiana krajowa	21.368,95 zł
- wymiana zagraniczna	62.386,00 zł
- dary zagraniczne	3.690,00 zł
RAZEM	1.072.194,51 zł

Dokumenty elektroniczne skatalogowane w podziale na źródła wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	238
- dary	20
- kupno	42
RAZEM	300

Wartość dokumentów elektronicznych skatalogowanych z poszczególnych źródeł wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	6.167,00 zł
- kupno	26.767,65 zł
- dary	360,00 zł
Razem	33.294,65 zł

W 2020 r. wycofano z inwentarzy 4.035 wol. książek i 1 CD.

W ramach opracowania danych:

- utworzono 3.072 nowe opisy bibliograficzne,
- dodano charakterystykę przedmiotową do 5.810 publikacji zwartych oraz do 126 czasopism.,
- utworzono 2.782 hasła wzorcowe na potrzeby opracowania formalnego (osobowe, korporatywne, serii, tytuły ujednolicone, typu autor-tytuł),
- utworzono 3.592 haseł JHP KABA (słownikowe, rozwinięte, uniwersalne),
- utworzono 4.920 znaki miejsca.

W ramach melioracji danych katalogowych.

W trakcie pracy zdalnej bibliotekarze wykonali na dużą skalę prace melioracyjne w katalogu Horizon mające na celu przygotowanie danych bibliograficznych do deduplikacji z danymi Biblioteki Narodowej oraz migracji do nowego systemu bibliotecznego.

Uzupełniono i zmeliorowano dane:

- ok. 3.300 niepełnych haseł formalnych,
- ok. 13.500 opisów z systemu ISIS,
- ok. 10.000 charakterystyk przedmiotowych.

Inne prace:

- przygotowanie książek z wypożyczalni - 2.433 wol.,
- retrokatalogowanie książek zgłaszanych przez oddziały Biblioteki – 81 wol.,
- katalogowanie zeszytów monograficznych czasopism – 19 wol.,
- korekta i wysyłanie do katalogu NUKAT doktoratów – 49 wol.,
- korekta i wysyłanie do katalogu NUKAT charakterystyki przedmiotowej dla zbiorów kartograficznych (33 opisy rzeczowe, 8 słownikowych haseł JHP KABA, 45 rozwiniętych haseł JHP KABA).

Łącznie poza zapisami inwentarzowymi wprowadzono lub uzupełniono 2.582 opisów i rekordów egzemplarzy.

Współpraca z bibliotekami wydziałowymi – korekta i wysyłanie opisów do NUKAT’u:

- Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji	60,
- Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki	28,
- Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych	17,
- Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania	21,
- Biblioteka Instytutu Archeologii	41,
- Biblioteka Wydziału Chemii	25,
- Biblioteka Wydziału Humanistycznego	85,
- Biblioteka Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych	23,
- Biblioteka Wydziału Fizyki	28.

Łącznie wykonano korektę oraz wysłano do bazy NUKAT 328 opisów bibliograficznych.

Na potrzeby tych bibliotek wykonano korektę i wysłano do NUKAT’u 164 kartoteki haseł wzorcowych.

Wolny Dostęp:

- wytypowano 4.920 książek do kolekcji dziedzinowych,
- dokonano selekcji 9.691 książek (zdezaktualizowane, niewypożyczone, zniszczone).

Współpraca z NUKAT

W 2020r. wprowadzono do katalogu NUKAT

opisów druków zwartych	12.818
opisów analitycznych	1.357
haseł formalnych	8.910
haseł JHP KABA słownikowych	5.716
haseł JHP KABA rozwiniętych	156

W ramach realizacji zadań wynikających z projektów zewnętrznych opracowano:

POPC:

- 2.268 – formalne opisy bibliograficzne,
- 2.268 – opracowanie przedmiotowe,
- 1.486 – kartoteki haseł wzorcowych.

POWER

- styczeń – marzec: opracowano ok. 500 nowych kartotek haseł wzorcowych, poza tym łączono dublety haseł, poddano korekcie i wysyłano kartoteki haseł wzorcowych osób, które dopiero nabywały te umiejętności, poprawiano również niepełne opisy bibliograficzne pochodzące z poprzedniego systemu ISIS,
- wrzesień – grudzień: wprowadzono do katalogu 1.600 sygnatur dla książek skatalogowanych w katalogu kartkowym oraz opracowano przedmiotowo 1.100 z nich.

Czasopisma

W roku 2020 wprowadzono do bazy czasopism 2.475 nowych rekordów bibliograficznych. Opracowano 4.956 wol. z bieżącego wpływu. W ramach tzw. retrokatalogowania (katalogowania w systemie Horizon zbiorów dotąd opracowanych wyłącznie w katalogu kartkowym) do systemu wprowadzono 29.392 wol. Łącznie w roku 2020 do systemu wprowadzono 34.348 wol. i 139 nowych tytułów czasopism.

Czasopisma bieżące wprowadzone do zbiorów w 2020 r. w podziale na źródła wpływu :

- egzemplarz obowiązkowy 4.295 wol.

- dary krajowe	239 wol.
- wymiana krajowa	88 wol.
- kupno	50 wol.
- wymiana zagraniczna	104 wol.
- dary zagraniczne	80 wol.
- retrokatalogowanie	2.638 wol.
- retrokatalogowanie grant Power	26.754 wol.
RAZEM	34.348 wol.

Czasopism polskich skatalogowano 16.722 wol. a zagranicznych 17.626 wol.

W ramach kontynuowanego projektu POPC utworzono 500 opisów bibliograficznych Sprawozdań instytucji działających w regionie w XIX i XX wieku, wszystkie opisy wysłano do NUKAT. W 2020 r. rozpoczęto retrokatalogowanie zbiorów w ramach grantu Power, docelowo do bazy katalogowej zostanie wprowadzonych 70.000 rekordów egzemplarzy.

Czasopisma skatalogowane w 2020 r. w podziale na kolekcje:

	liczba rekordów egzemplarzy (=woluminów)
Magazyn czasopisma	33.460
Drugi obieg	13
Wolny Dostęp	207
Oddział Pomoroznawczy	182
Archiwum Emigracji	165
Gabinet Starych Druków	276
Pozostałe	45

W roku 2020 do bazy NUKAT wprowadzono 127 nowych rekordów bibliograficznych czasopism, a skopiowano 2.847 rekordów bibliograficznych czasopism. Ogółem, BU w Toruniu wprowadziła do NUKAT 5.012 rekordów a skopiowała 36.415 rekordów bibliograficznych czasopism. W 2020 roku kontynuowano prace związane z uzupełnianiem opisów czasopism o pole 939 odsyłające do nazwy serii (umożliwiającej sprawniejsze wyszukiwanie). W bazie katalogowej na koniec 2020 r. zanotowano 1.715 opisy czasopism z polem 939, do których powiązано 48.5828 opisów monograficznych.

Stan czasopism w bazie HORIZON na 31.12.2020 r.

rekordy bibliograficzne (z podłączonym zasobem	33.121
rekordy egzemplarzy	422.783 (65 % zasobu czasopism BU)

W 2020 r. zlikwidowano 513 sygnatur (= tytułów) i ubytkowano 5.113 woluminów.

Katalog kartkowy czasopism liczy 66.169 kart, w ciągu roku przeniesiono do zasobu archiwalnego 7.095 kart.

Stan magazynowy czasopism: 50.443 tytuły
642.882 wol.

Przechowywanie wydawnictw zwartych i ciągłych

Do magazynów przyjęto i osygnowano:

książek	21.413 wol.
czasopism	5.396 wol.
płyty CDROM	28 szt.
Razem	26.838 wol.

Opracowano technicznie (osygnowano i wklejono paski magnetyczne) 5.750 wol. książek i czasopism wytypowanych do kolekcji wolnego dostępu.

Do magazynów wpłynęło 61.964 rewersów na zbiory zamawiane przez czytelników. Wydano do Wypożyczalni i Czytelni 123.928 wol. Zwrócono do magazynu 125.495 wol. książek i czasopism. Nie zrealizowano 128 zamówień.

Do oprawy w introligatorni Biblioteki oddano 527 wol. W trosce o księgozbiór wykonano 3.081 teczek na czasopisma i 367 teczek na gazety.

Na przełomie czerwca i lipca z magazynu w budynku Biblioteki Głównej przetransportowano 64.000 wol. książek do magazynu w podziemiach WNEiZ. Z magazynu czasopism wycofano ponad 4.000 wol. egzemplarzy. W grudniu 2020 r. Oddział Magazynów przejął zbiory nrom i patentów, które trafiły do magazynu w podziemiach WNEiZ. Z Wolnego Dostępu do magazynu książek wycofano 9.630 wol.

Zasoby elektroniczne

Bazy udostępniane w roku 2020:

1. Academic Search Ultimate
2. Agricola
3. AHFS Consumer Medication Information
4. American Chemical Society
5. American Institute of Physics
6. American Physical Society
7. ATLA Religion Database with ATLA Serials
8. Biological Abstracts (2000 – 2005)
9. Business Source Ultimate
10. Education Source
11. Emerald
12. EMIS
13. ERIC
14. European Views of the Americas: 1493-1750
15. GreenFILE
16. Health Source: Nursing/Academic Edition
17. Health Source - Consumer Edition
18. HeinOnline, dwie bazy: *English Reports Legal*, *Classics Library*
19. InCites
20. Institute of Physics
21. Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE)
22. International Bibliography of Periodical Literature (IBZ)
23. ISSN
24. Jstor – Art. & Science I – III
25. Legal Source
26. Legalis – System Informacji Prawnej
27. LEX
28. Library, Information Science & Technology Abstracts
29. Library Latin Texts Complete (LLT) wydawnictwa Brepols, bazą tekstów łacińskich
30. Lista A-Z
31. Master File Premier

32. MathSciNET
33. Medline
34. Nature
35. Nature Masterclasses- Scientific Writing and Publishing
36. Newspaper Source
37. Reaxys
38. Regional Business News
39. Science NOWE
40. Science Direct (Elsevier)
41. SciVal
42. Scopus
43. Society for Industrial and Applied Mathematics (SIAM)
LOCUS: SIAM Journals Archive (1952-1996)
44. Springer LINK
45. Teacher Reference Center
46. Web of Knowledge (20 baz):
Science Citation Index Expanded
Social Sciences Citation Index
Art & Humanities Citation Index
Book Citation Index – Science
Book Citation Index – Social Sciences & Humanities
Conference Proceedings Citation Index – Science
Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities
Current Chemical Reactions
Emerging Sources Citation Index ESCI – 2015 - present
Index Chemicus
Journal Citation Reports
BioSIS Citation Index
Current Contents Connect
Data Citation Index
Derwent Innovations Index
Essential Science Indicators
Zoological Records
KCI- Korean Journal Database
Scielo Citation Index
Russian Science Citation Index
47. Wiley

Liczba czasopism elektronicznych pełnotekstowych dostępnych z komputerów UMK i liczba pobranych artykułów:

ACS	67
AIP/APS	27
EBSCO	25.991
Elsevier	1.819
Emerald (archiwa do 2013 r.)	95
EMIS	194
IEEE	329
IOP	99
JSTOR	389
RSC (archiwa do 2013 r.)	34
SIAM (archiwa 1953 – 1996)	18

Springer	3.230
Wiley-Blackwell	1.531
Czasopisma online z przetargu i dodatkowych zakupów	20
RAZEM	33.845

Zakupu baz czasopism realizowane są przez Bibliotekę Uniwersytecką a finansowane z budżetów zamawiających jednostek. W 2020 wydziały zamówiony dostępy do e-zasobów za łączną kwotę 678.802,46 zł.

Liczba pobranych dokumentów:

ACS	25.964
AIP	9.250
APS	3.275
EBSCO	20.666
Elsevier	119.813
IEEE	3.191
IOP	5.808
JSTOR	4.530
SCIENCE	2.116
SPRINGER	33.894
WILEY	29.216

Z wszystkich czasopism dostępnych na zasadzie licencji (krajowej lub konsorcyjnej) użytkownicy UMK pobrali 316.381 artykułów.

W 2020 roku zakupiono z budżety BU dostęp online do 4 baz książek elektronicznych:

EBSCO	206.201 publikacji
IBUK LIBRA	2.335 publikacji (w tym 268 dokupionych przez „Zaproponuj zakup”)
NASBI/OSBI -	162 publikacje (w tym 117 dokupionych w trakcie umowy)
PETER LANG	16.000 publikacji

W ostatnim tygodniu 2020 r. zakupiono jeszcze dostępy do baz:

De Gruyter	86.665 tytułów
Pearson	159 tytułów

W ramach licencji krajowych dostępne były e-booki:

Elsevier	2.515 tytułów
Springer	210.507 tytułów
Wiley	2.450 tytułów

Liczba sesji w bazie e-book Ebsco	95.788
liczba wyszukiwań	180.852
liczba otwarć pełnych tekstów	8.470

Liczba otwarć bazy ibuk.pl	110.750
liczba przeczytanych stron	1.413.638

Stale monitorowano dostęp przez multiwyszukiwarkę zasobów pochodzących z licencji krajowej. Prowadzono podstrony dotyczące zasobów elektronicznych, organizowano akcje promujące e-zasoby, webinaria dotyczące publikacji w przestrzeni elektronicznej. Pozyskano na własność 112 ebooków, pochodzących od EBSCO oraz wydawnictwa PETER LANG i Wydawnictwa Uniwersytetu

Łódzkiego. Przetestowano kilka baz publikacji elektronicznych, zwiększając okresowo liczbę dostępnych tytułów.

Przy zamawianiu e-publikacji z bazy IBUK/LIBRA w większym stopniu niż dotychczas oparto się na zgłoszeniach czytelników. Zasada ta oraz bieżące działania promocyjne (akcja Książka Miesiąca) przyniosły zwiększone zainteresowanie zasobami tej bazy, przekraczając znacznie milion przeczytanych stron i ponad 110 tysięcy otwarć e publikacji.

Bazy udostępnione w 2020 r. na czas określony w ramach testów:

- Academic Complete firmy ProQuest, wielodziedzinowa baza licząca ponad 180.000 książek elektronicznych posadowionych na platformie Ebook Central,
- Allgemeines Künstlerlexikon - Internationale Künstlerdatenbank wydawnictwa DeGruyter, zawierająca krótkie informacje biograficzne oraz bibliograficzne dotyczące artystów,
- APA stowarzyszenia American Psychological Association,
- DeGruyter eBooks zawierająca ponad 70 tysięcy książek elektronicznych wydanych w latach 1658-2016 z dziedzin: historia, prawo, filozofia, ekonomia, teologia, nauki społeczne, lingwistyka, matematyka, fizyka, chemia, geografia i innych,
- Deutsche Geschichte im 20. Jh.: Nationalsozialismus, Holocaust, Widerstand und Exil 1933-1945 Online wydawnictwa De Gruyter, która zawiera ok. pół miliona stron zeskanowanych oraz skatalogowanych dokumentów źródłowych,
- JoVE (Journal of Visualized Experiments) baza video-artykułów w dziedzinie nauk ścisłych, medycyny i inżynierii,
- JSTOR oraz współpracujące wydawnictwa - w związku z pandemią - otworzyły bezpłatny dostęp do dodatkowych kolekcji czasopism oraz książek w bazie JSTOR. Do tej pory pracownicy i studenci UMK mogli korzystać z kupowanej przez uczelnię kolekcji Arts & Sciences I-III, w ramach poszerzonej oferty czytelnikom zapewniono dostęp do ponad 35 tys. ebooków oraz wszystkich archiwalnych i tematycznych kolekcji czasopism bazy JSTOR.
- Platforma książek MIT Press, wielodziedzinowa kolekcja 3.168 książek elektronicznych wydawnictwa,
- Platforma książek elektronicznych Taylor & Francis - licząca około 100 000 e-książek z wielu dziedzin m.in.: socjologii, politologii, ekonomii, prawa, historii, filozofii, religii, psychologii, biologii, geografii, matematyki, fizyki,
- Platforma książek elektronicznych Sage Knowledge.

Udostępnianie

Czytelnia Główna

liczba odwiedzin	2.877 osób
liczba udostępnień na miejscu	
czasopism	5.183 wol.
książek	4.121 wol.
wypożyczono z wolnego dostępu na zewnątrz	57.754 wol.
udostępniono na miejscu z wolnego dostępu	28.034 wol.
przyjęto zwrotów z wolnego dostępu	40.347 wol.
udostępniono zbiorów międzybibliotecznych	1.492 wol.

W czytelnii dostępny jest bezpłatnie samoobsługowy skaner Bookeye 4 V3, umożliwiający zapisywanie na pendrive wykonanych skanów .

Czytelnia Czasopism

Liczba tytułów czasopism bieżących	3.004
w tym:	
tytułów czasopism polskich	2.848
tytułów czasopism zagranicznych	156
Liczba odwiedzin w ciągu roku	2.000
Liczba zeszytów czasopism udostępnionych	20.000
Liczba mikroform udostępnionych :	25
Liczba wypożyczeń do bibliotek specjalistycznych (depozyt) :	328
Liczba wypożyczeń czasopism z Magazynu Czasopism do Czytelni Czasopism na rewery papierowe i elektroniczne –	2.200 wol.

Czytelnia Pomorzoznawcza

Stan księgozbioru na dzień 31 XII 2020 r. – 36.339 wol. książek i czasopism (w ciągu 2020 roku powiększył się o 950 wol.)

Księgozbiór czytelni stanowi podstawę do badań pomorzoznawczych i bałtoznawczych. Jest to unikatowa kolekcja, bardzo wysoko oceniana przez badaczy z kraju i zagranicy. Obejmuje druki wydane po 1800 roku. Z racji swej wyjątkowości kolekcja stanowi przedmiot zainteresowania historyków odwiedzających UMK, jest także podstawą zajęć dydaktycznych, przedstawiające możliwości wykorzystania zbiorów Czytelni w powiązaniu z pozostałymi zbiorami Biblioteki w pracach badawczych. W Oddziale Pomorzoznawczym są zbierane i opracowywane materiały (tworzone opisy bibliograficzne wraz z charakterystyką rzeczową) do kolejnych tomów *Bibliografii Torunia* i *Bibliografii Pomorza Wschodniego i Zachodniego*. Dla potrzeb Bibliografii przeglądane są wszystkie zbiory wpływające do BU, przeprowadzana jest także analiza treści wybranych pozycji. W Oddziale prowadzona jest także redakcja Bibliografii i korekty wydawnicze.

W roku 2020 Czytelnię Pomorzoznawczą odwiedziło 1.301 czytelników, którym udostępniono 11.871 wol. Pracownicy Czytelni zrealizowali 10 dużych kwerend o tematyce regionalnej oraz udzielili 240 konsultacji tematycznych.

Wolny Dostęp

W 2020 r. zbiory udostępniane w kolekcjach wolnego dostępu powiększyły się o 5.756 wol. książek i 277 wol. czasopism. Do magazynów wycofano 9.630 wol., do oprawy w introligatorni oddano 280 wol. a całkowicie wyłączone ze zbiorów (usunięto) 160 wol. książek.

Stan księgozbioru w wolnym dostępie 31.12. 2020r. – 242.752 wol. książek i ok. 10.000 wol. czasopism.

Liczba woluminów w poszczególnych kolekcjach wolnego dostępu:

Bibliologia i Naukoznawstwo	12.322
Biologia i Nauki o Ziemi	8.765
Ekonomia	13.787
Nauki historyczne	33.027
Językoznawstwo i Literatura	51.825
Matematyka, Informatyka, Fizyka, Chemia	9.745
Nauki Społeczne	17.338
Nauki stosowane	8.406
Ogólne	1.549
Prawo	20.426

Pedagogika, Psychologia	9.937
Sztuka i Muzealnictwo	29.451
Religia i Filozofia	17.241
Centrum Kultury i Języka Chińskiego	936
Centrum Dokumentacji Europejskiej	7.997
Kolekcja prof. Ważbińskiego	2.320
Razem	245.021

Obsługą wypożyczeń i przyjmowaniem zwrotów z wolnego dostępu zajmują się bibliotekarze dyżurujący w Czytelni Głównej.

Wypożyczalnia Miejskowa

zarejestrowano czytelników	44.763
w tym aktywnie wypożyczających	11.578
udostępniono w Wypożyczalni	206.269 wol.
suma pobranych opłat za przetrzymane i zagubione książki	106.130,59 zł

Pracownia Digitalizacji BU zrealizowała zamówienia na łączną kwotę 60.736,74 zł (łącznie z notami księgowymi i fakturami). Kierownik Oddziału Udostępniania pełni funkcję sekretarza bazy danych osobowych „Baza czytelników katalogu BU UMK w Toruniu”.

Od października 2019 r. czytelnicy nie będący pracownikami i studentami UMK otrzymują bezstykowe karty biblioteczne (dotychczas wydawane były karty papierowe, zalaminowane).

Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Zamówienia Biblioteki UMK do innych bibliotek						
	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	267	162	150	16	13	18
w Polsce	181	115	87	16	0	13
za granicę	86	82	64	0	13	5

Zamówienia nadesłane do Biblioteki UMK przez inne biblioteki						
	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Wydruk	Ksero	Plik
Ogółem	1048	760	760	2	4	164
z Polski	1002	901	769	2	4	155
z zagranicy	46	36	27	0	0	9

* w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

W 2020 r. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna opracowała łącznie 1.1.58 zamówień.

Liczba kont międzybibliotecznych:

krajowych 704

zagranicznych 93

Pracownia Digitalizacji

Pracownia przyjęła 1.084 zlecenia zewnętrzne, w tym 859 bezpłatnych i 225 płatnych (130 zamówień odpłatnych nadesłano do Wypożyczalni Międzybibliotecznej). Bezpłatnie wykonano 17.233 skany dla pracowników i studentów UMK w czasie zamknięcia bibliotek a odpłatnie 5.804 kopie cyfrowe o łącznej wartości 9.181 zł.

Zbiory specjalne

Z Czytelni Zbiorów Specjalnych skorzystało 326 czytelników. Udostępniono: 236 jednostek inwentarzowych rękopisów, niepublikowanych prac doktorskich oraz akt archiwum bibliotecznego, 153 woluminy starych druków, 492 jednostki z Gabinetu Zbiorów Graficznych (były to przede wszystkim grafiki, pocztówki, katalogi wystaw oraz ekslibrisy), 57 jednostek nut i płyt oraz 1.567 jednostek dokumentów życia społecznego (druki ulotne i fotografie). Przygotowano odpowiedzi na 110 kwerend krajowych i zagranicznych. Tak niska statystyka jest oczywiście wynikiem stanu epidemii i znikomym możliwościom korzystania przez czytelników z usług Biblioteki. Do księgozbioru podręcznego Czytelni wpłynęły 72 publikacje.

Gabinet Rękopisów

Prace Gabinetu:

Przygotowano szczegółowy wykaz zawartości spuścizny prof. Henryka Elzenberga, w celu zawarcia przez UMK umowy z spadkobiercami o przekazaniu praw autorskich do utworów profesora znajdujących w zbiorach BU.

Do zbiorów przyjęto 56 niepublikowanych dysertacji doktorskich przekazanych przez poszczególne wydziały UMK. Do archiwum bibliotecznego przyjęto 20 jednostek akt w 20 teczkach przekazanych na podstawie 3 spisów zdawczo-odbiorczych. Najważniejsze z nich to fragment archiwum rodzin Szczanieckich i Kruszyńskich z Nawry, zakupiony na aukcji oraz fragment spuścizny Karola Małka, przekazany przez prof. Janusza Małka.

Stan zbiorów na 31.12.2020 r. – 9.000 jednostek, w ciągu roku zbiory powiększyły się o 81 jednostek. Zinwentaryzowano i skatalogowano w Horizonie 56 prac doktorskich oraz 25 jednostki rękopisów. Ze zbioru rękopisów przede wszystkim należy wymienić wspomniane już wyżej dokumenty z archiwum rodzin Szczanieckich i Kruszyńskich. Kontynuowano prace nad opracowaniem inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. W roku sprawozdawczym wykonano 45 pełnych opisów katalogowych, w tym 12 dotyczących manuskryptów łacińskojęzycznych i 13 dotyczących kodeksów w języku polskim. Kontynuowano prace w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (nr POPC.02.03.01-00-0039/18), których efektem ma być między innymi upowszechnienie w KPBC 100 rękopiśmiennych kodeksów średniowiecznych i nowożytnych, w 2020 r. opracowano w d'Librze kolejne 9 rekordów, na podstawie których ta grupa wspomnianych kodeksów zostanie upowszechniona w internecie. W ramach europejskiego projektu EODOPEN (eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens) realizowanego w Bibliotece dr Andrzej Mycio rozpoczął prace mające na celu przygotowanie spuścizny prof. Eugeniusza Słuszkiewicza do digitalizacji i upowszechnienia w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. W 2020 r. pozyskano zgodę córki Profesora, Zofii Słuszkiewicz-Potaż, na upowszechnienie spuścizny w internecie oraz rozpoczęto selekcję materiałów na część, która zostanie upowszechniona w KPBC oraz na część, która zostanie tylko zeskanowana, a jej kopia zostanie umieszczona na krajowym serwerze danych. Upowszechnione zostaną tylko materiały naukowe Profesora; dokumenty prywatne i rodzinne, w tym przede wszystkim korespondencja, będą tylko zdigitalizowane. Zakończono retrospektywne opracowanie rękopisów znajdujących się w zbiorach BUMK, pochodzących z kolekcji rodziny Dönhoff z Drogoszy w byłych Prusach Wschodnich. Kontynuowano opracowanie zespołu akt Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych (akt wytworzonych przez ośrodki w: Paryżu, Sztokholmie oraz Waszyngtonie).

W ramach projektu *Medieval manuscript fragments of Teutonic Prussia in collections of the Parker Library, Corpus Christi College, Cambridge, the C. Norwid Library in Elbląg and the University Library in Toruń as the evidence in reconstructing the history of collections* kierowanego przez dr Paulinę Pludra-Żuk z Instytutu Historii Nauki PAN i realizowanego we współpracy z laboratorium badawczym *Fragmentarium* przy Uniwersytecie we Fryburgu (Laboratory for Medieval Manuscript Fragments, University of Fribourg, fragmentarium@unifr.ch) dr Marta Czyżak zinwentaryzowała 9 „luźnych” fragmentów średniowiecznych (Rps 6027/V – Rps 6035/V), opracowała również w bazie

Fragmentarium 42 fragmenty średniowieczne znajdujące się w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu (kolekcja obejmuje 12 fragmentów „luźnych” oraz fragmenty włączone w oprawy lub stanowiące oprawy rękopisów i XVI – wiecznych druków). Docelowo w bazie powinno znaleźć się około 50 fragmentów.

Do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów przekazano 31 obiektów, głównie w celu wykonania konserwacji zachowawczej w ramach grantu POPC oraz 9 wspomnianych fragmentów rękopisów średniowiecznych.

Realizowano zamówienia na odbitki kserograficzne i kopie cyfrowe książek z księgozbioru podręcznego, niepublikowanych dysertacji doktorskich oraz rękopisów. Odpowiedziano na 25 kwerend z Polski oraz 6 zagranicznych, dotyczących kolekcji rękopisów, a także na 2 kwerendy dotyczące rękopisów i starych druków. Do digitalizacji przekazano 21 rękopisów, głównie w ramach realizowanego grantu POPC oraz 21 fragmentów rękopisów

Gabinet starych druków

Stan zbiorów na 31.12.2020 r. – 57.653 pozycji w 48.923 woluminach

Prace Gabinetu

Do zbiorów zakupiono 3 stare druki. Opracowano 176 i przekatalogowano 14 starych druków w systemie Horizon, wszystkie opisy bibliograficzne wprowadzono do katalogu centralnego NUKAT i opatrzone hasłami rzeczowymi. Z NUKAT pobrano 38 opisów. Opracowano i wysłano do Kartoteki Haseł Wzorcowych 75 haseł, zmodyfikowano 10 haseł KHW. Do Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej wprowadzono 138 opisów. Odpowiedziano na 18 kwerend.

Kontynuowano opracowanie zespołów proveniencyjnych m.in. Biblioteki Miejskiej w Królewcu, Biblioteki parafialnej w Jamnie, Biblioteki parafialnej w Galinach, Bibliothek der Burggrafen zu Dohna, Walter Friedrich Heinrich Zerneck. Zespół proveniencyjny Biblioteki parafialnej w Jamnie i cechy identyfikujące tę bibliotekę udało się ustalić dzięki współpracy z Muzeum w Koszalinie

Do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów przekazano łącznie 27 wol. starych druków, z czego większość w celu konserwacji zachowawczej, zaopatrzenia w ochronne opakowania (pułda lub teki), dezynfekcji gazowej.

Do digitalizacji oddano 28 wol. starych druków, głównie w ramach realizowanych grantów DUN i POPC.

Gabinet zbiorów kartograficznych

Stan liczbowy zbioru na dzień 31.12.2020 r. wynosił 22.554 pozycji inwentarzowych, w tym:

- atlasy 2.050 pozycji inwentarzowych, 2.251 jednostek (przybyło 24 jednostek),
- mapy 12.256 pozycji inwentarzowych, 16.550 jednostek (przybyło 524 jednostek),
- mapy sekcyjne 8.248 pozycji inwentarzowych, przybyło 30 jednostek).

Księgozbiór podręczny – publikacje dotyczące teorii i historii kartografii (podręczniki, encyklopedie, słowniki, spisy miejscowości, atlasy, mapy i czasopisma) liczy obecnie: 1.261 tytułów książek; 73 tytuły czasopism polskich i zagranicznych ; 233 atlasów ; ok. 5 tys. arkuszy map sekcyjnych. Wszystkie książki zgromadzone w czytelni posiadają opisy w katalogu komputerowym. Na opracowanie czeka jeszcze zbiór czasopism zagranicznych i mapa geologiczna Polski 1:50 000, mapa geologiczna dna Bałtyku 1:200 000, mapa geol.-gosp. Polski 1: 50 000 oraz zbiór planów z wydawnictwa GEPLAN (akcesja z lat 2017-2020).

W okresie sprawozdawczym wpisano do inwentarzy 578 poz. w tym:

- z egzemplarza obowiązkowego: 417 map składanych, 30 map sekcyjnych, 15 atlasów
- z kupna: 6 atlasów,

- z darów: 71 map, 1 atlas,
- z wymiany: 36 map, 2 atlasy.

W 2020 roku skatalogowano 2.189 jednostek inwentarzowych. 1.202 map wpisanych do inwentarza w latach 1993-2006 uzyskało opisy komputerowe. Z katalogu NUKAT pobrano 1.593 opisów (14 atlasów, 29 map sekcyjnych, 1544 map składanych i planów). Samodzielnie wykonano 596 opisów (12 atlasów, 584 map składanych i planów). Do już istniejących opisów w katalogu Horizon wykonano 35 podłączeń. Na koniec 2020 roku liczba opisów dokumentów kartograficznych w katalogu HORIZON wynosiła 16.026 rekordów. Przygotowano do zatwierdzenia 309 haseł autorskich i instytucji oraz 14 haseł serii.

Do katalogu NUKAT wysłano: 578 opisów (568 opisów map składanych, 70 opisów atlasów), 309 haseł autorskich, wystaw i imprez. W ramach grantu POWER wysłano do NUKAT 100 opisów bibliograficznych książek.

Gabinet zbiorów graficznych

Stan liczbowy zbiorów na 31.12.2020 r.: wynosił 235.658 jednostek, w tym:

- 16.832 albumy, albumy pocztówek i katalogi wystaw,
- 73.210 grafika, ekslibrisy, fotografie i plakaty,
- 145.616 pocztówki i reprodukcje

W 2020 r. pozyskano do zbiorów 40 jednostek grafiki i rysunków. Księgozbiór podręczny (katalogi wystaw, foldery) Gabinetu został wzbogacony o 44 jednostki i liczy obecnie 1.400 pozycji (małe formy wydawnicze dotyczące głównie ekslibrisów oraz grafiki). Zinventaryzowano 420 jednostek (plakaty, grafika). W systemie Horizon skatalogowano **929** dokumentów ikonograficznych (ekslibrisy, grafika, akwarele, rysunki, plakaty, pocztówki): Do NUKAT wysłano:

- 841 opisów bibliograficznych,
- 377 kartotek haseł przedmiotowych.

W NUKAT zmodyfikowano 174 opisy i 243 hasła khw, podłączono z NUKAT 72 opisy.

Do KPBC opracowano i upowszechniono 350 jednostek, głównie toruńską i wileńską grafikę oraz prace artystyczne na papierze- plakaty, ekslibrisy i pocztówki. Do digitalizacji oddano 646 obiektów, a do konserwacji: 231 obiektów (grafiki, ekslibrisy, pocztówki).

Kontynuowano porządkowanie, selekcję, inwentaryzację i katalogowanie liczącego około 9 tys. pozycji zbioru plakatów, które wpływały do Biblioteki do lat 90-tych XX wieku. Zinventaryzowane plakaty były na bieżąco digitalizowane, a obiekty wymagające konserwacji przekazano do Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów BU. Plakaty o ustalonym statusie prawno-autorskim upowszechniano w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej.

Kontynuowano inwentaryzację i katalogowanie zbioru pocztówek. Wybrane pocztówki digitalizowano i upowszechniano także w Kujawsko -Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej. Rozpoczęto prace nad retrospektywnym katalogowaniem dawnych pocztówek toruńskich.

Kontynuowano pracę nad opracowaniem ekslibrisów. Szczególną uwagę poświęcono dalszemu wzbogacaniu kolekcji grafiki według wcześniej wyznaczonej specjalizacji.

Zakupiono dwa kolejne portrety od artysty prof. Bogdana Przybylińskiego. Są to popiersia Jana Kochanowskiego i Mikołaja Reja. Rysunki te uzupełniły rozpoczętą kolekcję z cyklu "Portrety Czołowych Pisarzy". W Wolnym Dostępie są już eksponowane portrety: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Cypriana Kamila Norwida autorstwa także prof. B. Przybylińskiego, nabyte w 2019 roku.

Uzupełniono kolekcję grafiki toruńskiej i wileńskiej o dwie grafiki: litografię z ok. 1860 *Widok kościoła Najświętszej Marii Panny w Toruniu - "Marienkirche in Thorn* oraz grafikę wileńską autorstwa Jana Dziewałtowskiego-Gintowta *Wilno: kościół św. Jakuba*, wykonaną rzadką techniką cliché-verre. Pozyskano dwa dary, przekazane przez prof. Piotra Gojowego, w liczbie 36 rysunków piórkem i gwaszem jego autorstwa. Są to ilustracje do bibliofilskiego wydania *Trylogii* Henryka Sienkiewicza.

Prace te prezentowane były w Bibliotece na wystawie „Trylogia” Henryka Sienkiewicza w ilustracjach Piotra Gojowego”, prezentowanej od 8 do 26 maja 2019 r.

Jan Kotłowski redagował do druku katalog "Grafika wileńska okresu międzywojennego wykładowców i absolwentów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu". Wybrano ze zbiorów ponad 200 prac, oraz zebrano i uzupełniono biogramy artystów uwzględnionych w katalogu.

Od czerwca prowadzono korespondencję z MO Museum w Wilnie dotyczącą wypożyczenia grafiki wileńskiej z kolekcji BU na organizowaną w Wilnie wystawę pt. "Trudny wiek: Wilno, 1939-1949", planowaną w terminie od 21 stycznia do 3 maja 2021 r.

Wystawy prezentujące obiekty ze zbiorów Gabinetu :

"Retro amor - pocztówki o tematyce miłosnej ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu" - wystawa zorganizowana wspólnie z Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle, prezentowana w Muzeum w Nakle od 14 lutego 2020 - 29.03 2020,

"Zobaczone. Grafiki Barbary Narębskiej - Dębskiej ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu" - wystawa zorganizowana wspólnie z Galerią im. Śleńdzińskich w Białymstoku planowana data wystawy: 13.03 - 11..04. 2020. Z powodu pandemii Galeria, tak jak inne instytucje była zamknięta a skany prac Barbary Narębskiej - Dębskiej pokazywane były przechodniom w oknie wystawowym Galerii. Dopiero po otwarciu Galerii 2.06.2020 wystawa została udostępniona zwiedzającym.

Do września 2020 r. prowadzono przygotowania do planowanej na październik 2020 wystawy "Grafika wileńska okresu międzywojennego". Wyselekcjonowane prace, sukcesywnie oddawane były do konserwacji. Wystawa z powodu pandemii została przełożona na inny, termin. Aktualnie przygotowywana jest wystawa online w systemie OMEKA pn. "Grafika Wileńska 1919 -1945".

Na wystawie poświęconej działalności Konfraterni Artystów, prezentowanej w Galerii Sztuki "Wozownia" w Toruniu eksponowano trzy prace Stefana Wojciechowskiego pt. "700 - lecie miasta Torunia 1233 - 1933" pochodzące ze zbiorów BU.

Do grantu Program Operacyjny Polska Cyfrowa POPC.02.03.01-00-0039/18 wyselekcjonowano 500 pocztówek z przełomu XIX i XX w. do lat 30-tych XX w. z terenu Ziemi Kujawsko – Pomorskiej i Pomorza Gdańskiego. Pocztówki poddano zabiegom konserwatorskim, zinwentaryzowano i skatalogowano a następnie zdigitalizowano i zamieszczono w Kujawsko – Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku oraz Wielkanocy na okolicznościowych kartkach świątecznych i zaproszeniach publikowano prace z Gabinetu Zbiorów Graficznych z motywami świątecznymi.

Gabinet zbiorów muzycznych

Stan liczbowy zbiorów na dzień 31.12.2020 r. wyniósł 101.394 jednostek inwentarzowych:

- 88.996 jednostek nut,

- 12.398 jednostek dokumentów dźwiękowych (płyty szelakowe, analogowe, CD, DVD).

Do zbiorów przyjęto 429 nabytków: 131 woluminów nut (egzemplarz obowiązkowy) i 298 płyt.

W Horizon opracowano 250 obiektów (205 nut, 45 dokumentów dźwiękowych i audiowizualnych) oraz utworzono 123 hasła przyjęte do kartoteki haseł wzorcowych. Przejęto 374 opisy z NUKAT.

Kontynuowano realizację grantu POPC: „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju”. Wytypowano do digitalizacji i

upowszechniono w KPBC muzykalia pochodzące z tzw. zbiorów zabezpieczonych oraz rękopiśmienną spuścizną kompozytorską nestora pomorskich kompozytorów Zygmunta Moczyńskiego (1871-1940).

Promocja zbiorów

W Wydawnictwie Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy ukazało wydawnictwo nutowe: *Nieznane polonezy kompozytorów polskich na klawesyn lub fortepian ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu* pod red. Urszuli Bartkiewicz, zamieszczone w publikacji polonezy zostały także nagrane przez znakomitą klawesynistkę prof. Urszulę Bartkiewicz, a efektem jest płyta CD, którą wydało wydawnictwo DUX: *Polonezy = Polonaises. Bohdanowicz, Heiliński, Jabłoński, Rodowski, Kozłowski*.

Cenne zbiory polonezów zachowane w toruńskiej księżnicy uniwersyteckiej były popularyzowane podczas konferencji naukowej "Muzyka zapisana. Materiały i spuścizny kompozytorskie". Konferencję, w formie on-line, zorganizowała w dniach 28 września - 2 października 2020 roku Pracownia Kultury Muzycznej i Folklorystyki Wydziału Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Podczas sympozjum dr hab. Elżbieta Szczurko wygłosiła referat "Cenne druki polonezów w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu", natomiast w panelu dyskusyjnym na temat spuścizn historycznych wzięła udział kustosz Ilona Lewandowska z BU.

Kolejną inicjatywą promującą kolekcję polonezów jest tekst muzykolożki, dr hab. Katarzyny Naliwajek: *Trzy polonezy warszawskie – muzyczna rekonstrukcja w świecie zagłady*, który opublikowany został na stronie internetowej <https://forbiddenmusic.info/polonezy/> Autorka tekstu prowadziła badania na temat pochodzenia trzech tytułowych polonezów i zwróciła się do pracownicy zbiorów muzycznych o pomoc w ich identyfikacji. Udało się zidentyfikować trzeci z polonezów, a tym samym potwierdzić jego „warszawskość” w słynnym katalogu sporządzonym przez Stefana Burhardta. Polonez ten został odnaleziony tu pod pozycją 3303, w grupie zawierającej dziesięć anonimowych polonezów (pozycje 3297-3306).

Kontynuowano pracę w ogólnopolskim zespole projektowym (złożonym z członków Sekcji Fonotek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich) realizującym projekt bibliograficzny: „Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych” w ramach grantu DUN. Realizowany projekt jest pierwszą w kraju i na świecie rejestracją publikacji i niepublikowanych prac naukowych, dotyczących nagrań polskich i polonijnych kompozytorów oraz wykonawców, a także polskich i działających na historycznym obszarze Polski firm fonograficznych oraz tekstów poświęconych fonografii przygotowanych przez polskich autorów lub wydanych w języku polskim. W 2020 r. sporządzono 350 opisów bibliograficznych.

Gabinet dokumentów życia społecznego

W roku 2020 stan zbiorów powiększył się o 4.237 jednostki w tym: 3.271 fotografie, 964 druki i 2 filmy.

Nabytki w podziale na źródła wpływu:

dary	4.211
eo	15
wymiana	7
kupno	4

Stan zbiorów dokumentów życia społecznego w dniu 31.XII 2020 r. wynosił 228. 610 jednostek.

Inwentarz fotografii liczył 3.580 pozycji (119.658 jednostek fotografii). W 2020 roku przybyło 90 pozycji tj. 3.271jednostek.

Do systemu Horizon wprowadzono 241 rekordów bibliograficznych. Wykonano 25 haseł rozwiniętych jhp KABA. Podłączono 150 rekordów jhp KABA.

Skatalogowane kolekcje negatywów Władysława Bereźnickiego (1890-1957) ofiarowaną przez jego prawnuczkę Karolinę Falleńczyk Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu w 2014 r. (241 rekordów).

Zdigitalizowano 9.926 jednostek na potrzeby realizowanych kwerend.

Udostępniono na wystawy:

- z kolekcji Czesława Jarmusza fotografie pn. „Papież w Toruniu” do prezentacji na stronach i portalach internetowych Towarzystwa Jezusowego w Polsce,
- fotografie Janiny Gardzielewskiej i Alojzego Czarneckiego pn. „Stulecie polskiego teatru w Toruniu 1920-2020” na wystawę w Muzeum Okręgowym w Toruniu.

Konserwacja zbiorów

W 2020 r. zespół konserwatorów wykonał:

Konserwacja zachowawcza starodruków	21 poz.
Konserwacja starodruków na bloku	7 poz.
Konserwacja zachowawcza druków XIX/XX w.	712 poz.
Konserwacja zachowawcza rękopisów	28 poz.
Konserwacja grafik	287 poz.
Konserwacja zachowawcza map, atlasów	4 poz.
Konserwacja plakatów	20 poz.
Konserwacja luźnych dokumentów w teczkach	32 teczki.(4.580 dok)
Konserwacja fotografii (prasowanie)	20 poz.
Konserwacje pełna druków (XIX /XX w.	356 poz.
Pełna konserwacja rękopisów muzycznych.	70.sygn.(1590 kart)
Pełna konserwacja druków muzycznych	87 sygn.(1025kart)
Naprawa czasopism, gazet	93 poz. (9300 stron)
Konserwacja zachowawcza broszur	37 poz.
Naprawa obwolut, futerałów	4 poz.
Liofilizacja : nieodpłatna	1 doba
Liofilizacja: odpłatna	18 dób
Dezynfekcja: łącznie wykonane	15 wsadów

W 2020 roku, mimo trwającej pandemii, dużo czasu poświęcono na przygotowanie zabytków na wystawy własne i użyczenia na wystawy. W sumie przygotowywano obiekty na 8 wystaw, na które poddano konserwacji i przygotowano 365 obiektów, w tym 212 grafik na „Wystawę artystów wileńskich”, która miała odbyć się w 2020 roku . W zespole grafik były różne techniki: akwaforta, sucha igła, miękki werniks, cynkotypia miedzioryt i techniki mieszane. Wszystkie prace były wcześniej wielokrotnie ekspozycyjne i nosiły ślady licznych montaży. Przygotowanie do ekspozycji poprawia stan zabytku, ale nie chroni przed różnego rodzaju mikrouszkodzeniami na skutek zmiany i wahań klimatycznych oraz na skutek działania światła, przyspieszające proces niszczenia. W przypadku wystaw w Muzeum Okręgowym w Toruniu po jej otwarciu, konserwatorzy dokonują zmiany ekspozycyjnych kart lub czasami obiektów, w celu zachowania zaleceń ekspozycyjnych.

Pracując w projekcie POPC „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko – pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju” przygotowano do digitalizacji wyselekcjonowane zbiory biblioteczne. Fundusz, który przeznaczono na materiały konserwatorskie w ramach POPC pozwolił na użycie drogich, specjalistycznych materiałów jak np. bardzo cienkiej, transparentnej bibułki, która

doskonale wzmacniała zakwaszony papier. Wszystkie prace na zbiorach bibliotecznych często kończą się wykonaniem opakowania ochronnego z materiałów bezkwasowych lub zapakowaniem w gotowe teczki i pudła bezkwasowe firmy Beskid, co zabezpiecza obiekty na wiele lat. Ogółem w 2020 roku w projekcie POPC objęto pracami 1.296 obiektów.

Ważniejsze prace zespołu introligatorów:

Foliowanie książek COLIBRI	764 szt.
Oprawa roczników gazet w twardą oprawę	18 szt.
Oprawa książek w skórę i półskórek ze złoceniami	3 szt.
Oprawy z reperacją i z zachowaniem starych okładek	14 szt.
Oprawy nowe z drukiem i reperacją składek /wykazy/	592 szt.
Oprawy broszurowe z reperacją kart	13 szt.
Oprawy w grzebienie	147 szt.
Oprawa w termo okładki Fast-bind	81 szt.
Oprawa inwentarzy w półskórek	10 szt.
Oprawa inwentarza w półpłótno	3 szt.
Oprawa inwentarza A3	2 szt.
Reperacje książek, wklejanie kartek	297 szt.

Komputeryzacja

Sekcja Digitalizacji – podstawowe prace wykonane w 2020 r. :

- przygotowanie specyfikacji technicznej na trzy skanery A3, A4 i skaner dziełowy oraz komputery sterujące (zamówiono skanery A3, A4 i dziełowy do pracowni digitalizacji oraz komputery sterujące),
- ucyfrawianie metodą skanowania lub fotografowanie zasobów BU oraz obcych, przetwarzanie plików ręczne i częściowo wsadowe, OCR, kompresowanie, podział na numery, tworzenie plików prezentacyjnych w tym pdf, IIIF, publikowanie, archiwizowanie przetworzonych plików-masterów,
- obsługa fotograficzna imprez i wydarzeń na UMK,
- administrowanie serwerami plików QNAP NAS - matrix, luna,
- publikowanie obiektów urodzonych cyfrowo w Zasobie Cyfrowym zc.umk.pl (głównie EO),
- przekonwertowanie plików map z formatu zoomify ze względu na koniec wsparcia dla Adobe Flash Player,
- pomoc czytelnikom KPBC i partnerom KPBC w czytaniu, deponowaniu prac w Bibliotece Cyfrowej,
- współpraca z portalem Polona Biblioteki Narodowej – deponowanie prac,
- szkolenie redaktorów dLibra (biblioteka cyfrowa) z działania nowego oprogramowania (nowa wersja dLibra 6) – PCSS.

Praca zespołu Informatyków Oddziału Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów

W Bibliotece Uniwersyteckiej w użytkowaniu jest 314 komputerów, w tym 41 dostępnych dla użytkowników..

Główne programy, systemy i bazy pod opieką Oddziału:

Horizon, WebPac, Repozytorium (dSpace), Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa (dLibra), Zasób Cyfrowy (dLibra), Hidden Automatic Navigator (HAN), Komputerowy Katalog Kartkowy, OCS Inventory, Musnet.

Prace zespołu informatyków:

- bieżące prace IT podtrzymujące funkcjonowanie sprzętu i oprogramowania a tym samym funkcjonowania BU, bieżąca pomoc IT we wszystkich działach BU i w bibliotekach wydziałowych,

- organizacja pracy BU pod kątem informatycznym w okresie pracy zdalnej i hybrydowej, udzielanie pomocy zdalnej i telefonicznej bibliotekarzom,
- opieka na serwerem i aplikacją HAN zapewniającą dostęp zdalny (spoza kampusu) do płatnych zasobów elektronicznych (dodawanie nowych zasobów, weryfikacja dostępu, statystyki roczne i inne w zależności od zapotrzebowania, aktualizacje, utrzymywanie kontaktu z dostawcą oprogramowania),
- utrzymywanie bazy Horizon (w tym: statystyki, pobieranie danych z USOS i LDAP, blokowanie użytkowników, ręczne usuwanie rekordów przesłanych z NUKAT, rozwiązywanie problemów użytkowników, wysyłanie listów do czytelników, wyszukiwanie błędnych linków z KPBC w Horizon, wysyłanie linków do NUKAT),
- wdrażanie, poprawianie oprogramowań z PCSS (dLibra, dLab),
- przystosowywanie i uczenie się oprogramowania RepOD (DataVerse – Repozytorium Surowych Danych Badawczych UMK, na serwerach warszawskiego ICM), udział w szkoleniach RepOD i innych związanych z surowymi danymi,
- drukowanie kodów paskowych dla książek i nalepek do wolnego dostępu,
- uaktywnienie i skonfigurowanie ~50 serwerów połączeń RDP (do pracy zdalnej) na komputerach bibliotecznych oraz wielokrotna pomoc w zainstalowaniu klienta RDP (do pracy zdalnej) na komputerach prywatnych dostarczanych przez bibliotekarzy,
- uruchomienie backupu macierzy dyskowej NAS Kiks, na której przechowywane są dane wielkorozmiarowe: w tym zbiory graficzne,
- prace nad sporządzeniem specyfikacji technicznej SIWZ i kalkulacji cenowej przed zakupem 103 komputerów z projektu POWER,
- prace nad sporządzeniem specyfikacji SIWZ dla nowego systemu bibliotecznego, udział w pracach związanych z procedurą przetargową wyboru dostawcy nowego systemu bibliotecznego oraz praca nad wdrożeniem nowego systemu bibliotecznego Alma firmy ExLibris (od listopada 2020),
- administrowanie serwerami Tserv, Trupec, Trurl, gamon, skunks, fiasco,
- nadzór nad OCS Inventory
- administrowanie komputerami dla czytelników - obraz wczytywany z serwera zewnętrznego
- administrowanie serwerami: plików kiks – QNAP NAS (sieciowa macierz dyskowa dla pracowników BU), drukarz (serwer wydruków, licznik wejść do BU), KPBC, zc.umk.pl, dLab, Musnet,
- administrowanie oprogramowaniami: repozytorium UMK Rumak – dSpace, Zasób Cyfrowy zc.umk.pl - dLibra 5, KPBC - dLibra 6,
- nadzór nad serwerem kugar-bu.uci.umk.pl,
- nadzór nad serwerem Orka/Orka2 (Sybase – Horizon)
- generowanie puli czytelników jednodniowych
- wykonywanie analiz dla Oddziału Bibliografii w programie Expertus
- przeniesienie zadań i procedur z trwale uszkodzonego serwera Tserv na serwery Trupec i Trurl. Serwer Tserv po 19 latach pracy w reżimie 24/365 został usunięty. W 2020 r. BU zakupiła nowy serwer PowerEdge T440 Server.

Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych

Za prowadzenie i aktualizację Bibliografii Publikacji Pracowników UMK w systemie Expertus oraz przygotowanie analiz parametrycznych w związku z ocenami okresowymi, habilitacjami i profesurami oraz wnioskami o granty odpowiedzialny jest Oddział Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych. Oddział zajmuje się także przygotowaniem zestawień dla wydziałów lub katedr dotyczących publikacji ich pracowników z okresu kilku lat. Pracownicy Oddziału udzielają także

informacji we wszystkich sprawach dotyczących: bibliometrii, (np. kont ORCID, Google Scholar czy Publons w WoS), zarządzeń dotyczących ewaluacji nauki oraz baz danych odzwierciedlających dorobek naukowy pracowników nauki. W 2020 r. trwało wdrożenie nowego systemu Omega_Psir, który ma zastąpić Expertusa, oraz prowadzono przygotowania do Ewaluacji jakości działalności naukowej za 2017-2021 (prace nad publikacjami pracowników UMK w systemie PBN-Polska Bibliografia Naukowa).

W roku 2020 do bazy wpisano 4.765 opisów a 14.096 opisów edytowano. Przygotowano 240 analizy parametryczne dla pracowników naukowych UMK wymagane do wniosków o awans, nagrodę, przedłużenie zatrudnienia czy grantowych. Pracownicy Oddziału odpowiadali na zapytania przesłane pocztą elektroniczną (wysłano 4.108 maili), na bieżąco prowadzili konsultacje a z uwagi na konieczną znajomość międzynarodowych baz ukazujących dorobek naukowy pracowników nauki uczestniczyli także w licznych wykładach, prezentacjach i szkoleniach dotyczących korzystania z zasobów: Web of Science, InCites, Scopus, SciVal, PBN (Praca w profilu Instytucji i Profilu Autora, wyliczanie punktacji). Z uwagi na trwające wdrożenie systemu Omega_Psir pracownicy Oddziału zaangażowani w to działanie uczestniczyli w spotkaniach roboczych z zespołem UCI dotyczących eksportu publikacji z Expertusa do Omegi (mapowanie jednostek, afiliacje historyczne przy publikacjach), wpisywanie publikacji, mapowanie typów publikacji i formatu MARC, uzupełnianie numerów ISSN w pliku wsadowym do Omegi. Pracownicy Oddziału brali także udział w webinarach i seminariach tematycznych podczas których prezentowano funkcjonalności tego narzędzia m.in.: komunikacja, ewidencja dorobku naukowego, ewaluacja, wspólna baza czasopism i dokumentacja dla użytkowników platformy. 11 .marca kierownik Oddziału, mgr Dorota Kromp, w wystąpieniu dla pracowników Wydziału Nauk Historycznych zaprezentowała „Ewaluację jakości działalności naukowej 2017 – 2020”.

Od 30 marca do 15 kwietnia prowadzono prace w module HUB Migracyjny Polskiej Bibliografii Naukowej polegające na sprawdzeniu i uzupełnieniu ok. 4.500 publikacji pracowników UMK, które nie zostały przeniesione automatycznie do Profilu Instytucji w nowej wersji systemu PBN 2.0.

Działalność informacyjna

W roku 2020 w punkcie informacyjnym zrealizowano łącznie 4.836 kwerend, w tym 770 za pośrednictwem poczty elektronicznej, 29 za pośrednictwem komunikatora *Bibliotekarz online*, 1.847 kwerend osobistych, 2.188 kwerend telefonicznych i 2 kwerendy pocztą tradycyjną. Wydano 438 kart dziennych czytelnika. Informacje o aktualnych wydarzeniach są dostępne na stronach Biblioteki Uniwersyteckiej a także w serwisach YouTube i Facebook.

Pracownicy Oddziału Informacji sprawują pieczę nad repozytorium instytucjonalnym UMK (<https://repozytorium.umk.pl/>), jako redaktorzy zasobu. Publikacje zdeponowane przez pracowników i doktorantów UMK trafiają do bufora, bibliotekarze po sprawdzeniu poprawności metadanych zatwierdzają opis publikacji i upowszechniają pełne teksty. W 2020 r. w repozytorium upowszechniono 220 pełnych tekstów publikacji.

Oddział Informacji sprawuje nadzór nad organizacją wszystkich przedsięwzięć Biblioteki Uniwersyteckiej lub w niej się odbywających. W 2020 r. działania te koncentrowały się na informowaniu społeczności akademickiej oraz mieszkańców regionu za pośrednictwem poczty elektronicznej, systemu elektronicznego plakatu, serwisów społecznościowych oraz uczelnianych i regionalnych mediów o imprezach i wydarzeniach odbywających się online. Przygotowano także od strony organizacyjno-technicznej 67 szkoleń i warsztatów. Przygotowano także materiał filmowy „Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu – projekty POPC, POWER, EODOPEN i DARIAH-PL” udostępniony podczas Kongresu Koalicji Otwartej Edukacji 25 – 27 listopada 2020 r.

Działalność dydaktyczna

Od połowy marca 2020 r., z powodu pandemii, zawieszono zostały praktyki studentów w Bibliotece Uniwersyteckiej. Praktyki były możliwe przed ogłoszeniem pandemii i w październiku, przed ponownym zamknięciem Biblioteki. W czasie otwarcia BU 3 osoby odbyły praktyki studenckie:

- w Oddziale Czasopism, dwie osoby, każda w wymiarze 60 godzin,
- w Sekcji Digitalizacji i Ucyfrowiania Zbiorów - jedna osoba.

W Oddziale Czasopism w październiku 2020 r. przeszkolona została jedna osoba z Książnicy Kopernikańskiej w zakresie publikowania w KPBC.

Na platformie Moodle stale dostępny jest kurs e-learningowy przysposobienia bibliotecznego, kierowany do studentów, ale także dostępny dla wszystkich zainteresowanych. Decyzję o obligatoryjności kursu dla studentów I roku w roku akademickim 2020/20210 podjęli dziekani Wydziału Nauk Historycznych i Wydziału Sztuk Pięknych. Obok elektronicznego kursu przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku, odbyły się 3 szkolenia online przy wykorzystaniu aplikacji Big Blue Button dla uczniów Uniwersyteckiego Liceum Ogólnokształcącego. W semestrze letnim dla dwóch grup studentów zagranicznych przysposobienie biblioteczne było realizowane w formie tradycyjnej - prezentacja zasad korzystania z Biblioteki oraz oprowadzenie po Bibliotece, a w semestrze zimowym dla jednej grupy w formie zdalnej (na platformie MS Teams).

Działalność kulturalna

Ważniejsze wydarzenia w BU:

Spotkania autorskie i prezentacje książek

8.01.2020 Promocja książki prof. Stanisława Salmonowicza *Gawędy o ludziach i książkach. Felietony publikowane w miesięczniku „Pomerania” w latach 2013-2019*; organizatorzy: Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Toruński Oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, BU.

3.03.2020 Promocja książek „Bułgaria. Złoto i rakija” Magdaleny Genow oraz „Złote piachy Sylwii Siedleckiej”. Rozmowę z autorkami poprowadziła prof. dr hab. Viara Maldjieva z Katedry Bałkanistyki UMK. Organizatorzy wydarzenia: Katedra Bałkanistyki UMK, Klub Miłośników Bułgarii UMK i Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu.

Wydarzenia XVII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek pod hasłem „Zasmakuj w Bibliotece”.

W 2020 r. wszystkie wydarzenia przeprowadzone zostały online w związku ze światową pandemią.

- *Quiz wiedzy o Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu*; autor: A. Wereszczyński
- *Kolekcja przepisów mówionych* – kulinarne recepty, pochodzące z dawnych książek kucharskich i dostępnych w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej, czytane przez pracowników BU.
- *Krótką opowieść cyfrową o Kole Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich przy Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu* - współorganizatorze Tygodnia Bibliotek.
- *Czasopisma toruńskie: przeszłość i teraźniejszość* - wystawa cyfrowa. Autorzy: M. Gołota-Majewska, dr D. Piotrowski.

12.05.2020 *Przepis na kolekcje i wystawy w Omeka* - otwarty warsztat wideo; prowadzący: dr D. Piotrowski.

13.05.2020 Spotkanie autorskie z Barbarą Klicką - poetką, pisarką i animatorką kultury. Rozmowę prowadził dr Marcin Lutomierski.

- 14.05.2020 *Szelest moich myśli* oraz *Esej malarski* - wystawy cyfrowe Danuty Nawrockiej i jej córki Marty.
- 15.05.2020 Powrót Polski na Pomorze - spojrzenie po stu latach. Spotkanie autorskie z prof. Cezarym Obracht-Prondzyńskim i dr. Krzysztofem Kordą, autorami albumu „Powrót Pomorza w granice Rzeczypospolitej w setną rocznicę 1920-2020”. Spotkanie poprowadził dr Michał Targowski z Wydziału Nauk Historycznych UMK. Współorganizator: Toruński Oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.
- 15.05.2020 *Podróż w czasie i przestrzeni* - opowieść cyfrowa. Autorzy: E. Krużyńska, dr D. Piotrowski.

Wydarzenia XI Tygodnia Otwartego Dostępu 19 – 25 października pod hasłem „Otwieraj z sensem: działaj, by wyrównywać szanse i zapobiegać wykluczeniu”

- Webinarium pt.: Widoczność i analiza treści Open Access w Web of Science organizowane przez zespół ekspertów Akademii Web of Science oraz InCites,
- Książki elektroniczne Open Access dostępne przez Multiwyszukiwarę Biblioteki Uniwersyteckiej UMK – prezentacja oferty Biblioteki Uniwersyteckiej,
- Film *EODOPEN - ucyfrowiamy na życzenie*” promujący projekt eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens:
<https://www.youtube.com/watch?v=1SS0VYNB3cc>
- Biblioteka Internetowa Wolne Lektury – prezentacja.

Ważniejsze wystawy zorganizowane lub współorganizowane przez BU:

- 17.01.2020 Otwarcie wystawy *Toruń 100 lat Niepodległy! Z miłości ku Ojczyźnie...*; organizatorzy: Muzeum Okręgowe w Toruniu, Archiwum Państwowe w Toruniu, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu, Towarzystwo Naukowe w Toruniu, Towarzystwo Miłośników Torunia; Ratusz Staromiejski w Toruniu,
- 23.01.2020 Wernisaż wystawy *Wołanie z Wołynia*; organizator: BU;
- 30.01.2020 Wernisaż wystawy *Pierwsza dama polskiej filozofii. Profesor Barbara Skarga. Doctor honoris causa UMK z wykładem prof. Joanny Nowicki z Uniwersytetu w Cergy-Pontoise (Francja) Myśl Barbary Skargi – głos humanizmu Europy Środkowej*; organizator: BU,
- 4.02.2020 Wernisaż wystawy *Rafael Chwoles. Portrety wileńskie 1940-1959 (z udziałem syna malarza – Milija Chwolesa z Paryża)*; organizator: BU,
- 12.02.2020 Prezentacja prac nagrodzonych w 9. edycji konkursu fotograficznego „Etnoklimaty” organizowanego przez Muzeum Etnograficzne im. M. Znamierowskiej- Prufferowej w Toruniu. Organizatorzy: BU, Program Absolwent UMK.
- 1.06.2020 Otwarcie wystawy *75 lat obecności Jezuitów w Toruniu*; organizatorzy: Dom Zakonny Towarzystwa Jezusowego w Toruniu i BU; Kościół Akademicki w Toruniu
- 1.10.2020 Otwarcie wystawy *Roman Stanisław Ingarden: fizyk, humanista Doctor Honoris Causa UMK: wystawa z okazji 100. lecia urodzin profesora*; organizatorzy: Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UMK oraz BU.

Działalność naukowa i wydawnicza

Nowa monografia Srebrnej Biblioteki

W styczniu ukazała się na międzynarodowym rynku wydawniczym książka prof. Janusza Tondela i prof. Arkadiusza Wagnera pt. *The Silver Library of Duke Albrecht of Prussia and his Wife Anna Maria*, wydana przez oficynę akademicką LIT-Verlag (Berlin-Münster-Wien-Zürich-London). Książka stanowi pierwszą tak kompleksową analizę słynnej Srebrnej Biblioteki (niem. Silber Bibliothek). Szatę edytorską wydania zaprojektował Andrzej Tomaszewski, liczne tablice fotograficzne prezentujące całe oprawy i ich detale wykonał głównie Andrzej Skowroński. Przedsięwzięcie sfinansowano dzięki Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego przy wsparciu Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu i Biblioteki Narodowej w Warszawie.

W 2020 roku ukazały się drukiem publikacje autorstwa lub współautorstwa pracowników BU (wybór):

Wydawnictwa zwarte:

1. Kotłowski Jan, Grafika wileńska okresu międzywojennego wykładowców i absolwentów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. Toruń, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika: 2020, 415 s.
2. Kłaczek Jarosław, Milz-Kłaczek Jolanta, Polskie instytucje i organizacje w Toruniu pod zaborem pruskim (1815-1894) / Tadeusz Zakrzewski; słowo wstępne, oprac. tekstu i indeks: Jarosław Kłaczek, Jolanta Milz-Kłaczek. Toruń, Towarzystwo Naukowe w Toruniu: 2020, 271 s.
3. Kopiński Krzysztof, Tandecki Janusz, Lewandowska Liliana, Niemiecko-polski i polsko-niemiecki słownik historyczny: (na podstawie źródeł średniowiecznych i wczesnonowożytnych z terenu Polski). T. 1-2. Toruń, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika: 2020.
4. Pietrucka Katarzyna, Niedzielska Magdalena, Chyła Dariusz, Męczałska Aleksandra, Milz-Kłaczek Jolanta, Toruń 100 lat niepodległy! Z miłości ku Ojczyźnie... / oprac. i red. katalogu Katarzyna Pietrucka ; wstęp do katalogu i teksty wpraw. do rozdz. Magdalena Niedzielska ; teksty do katalogu Dariusz Chyła, Katarzyna Pietrucka ; autorzy not katalogowych D. Chyła, Aleksandra Męczałska, Jolanta Milz-Kłaczek, K. Pietrucka. Toruń, Muzeum Okręgowe 2020, 148 s.
5. Lewandowska Liliana, Praktyczne chrześcijaństwo: studium gdańskich sporów pietystycznych 1692-1703. Toruń, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika: 2020, 330 s.
6. Moskała Katarzyna, Supruniuk Mirosław A., Władysław Raczkiewicz 1885-1947 : prezydent RP na Uchodźstwie : biografia fotograficzna. Warszawa, Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, Województwo Kujawsko-Pomorskie: 2020, 478 s.

Rozdziały:

1. Bylicka Joanna: Zoologia na USB w Wilnie, w: *Dzieje Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919-1939)*. T. 2 / red. Anna Supruniuk i Józef Szudy, Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2020, s. 291-383.
2. Czyżak Marta, Jakubek-Raczkowska Monika: *Die Devotio moderna im Ordensland Preussen am Beispiel ausgewählter deutschsprachiger Handschriften der Universitätsbibliothek Thorn*, w: *Schriftlichkeit im Preussenland/ hrsg. von Marie-Luise Heckmann und Jürgen Sarnowsky*. Osnabrück, fibre Verlag : 2020, s. 125-159.
3. Gerc Lidia: "Thinks like Dante, handles paints like Boccaccio" : about Henryk Siemiradzki in Vienna, w: *Henryk Siemiradzki and the international milieu in Rome / a cura di Maria Nitka, Agnieszka Kluczevska-Wójcik*, Roma, Accademia Polacca delle Scienze, Polish Institute of World Art Studies : 2020, s. 261 – 278.
4. Lewandowska Ilona: Feliks Nowowiejski... na deptaku w Ciechocinku, w: *Feliks Nowowiejski, w kręgu twórczości i recepcji / pod red. Aleksandry Kłaput-Wiśniewskiej*, Bydgoszcz, Wydawnictwo Uczelniane Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego, 2020, s. 149 – 169.

5. Piotrowski Dominik Mirosław: TimelineJS - opowieści oparte na osi czasu, w: Informatyka w edukacji, edukacja informatyczna a rozwój społeczeństwa : kształcenie na odległość / red. Anna Beata Kwiatkowska, Maciej M. Sysło. Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2020, s. 364-371.
5. Śliwińska Milena, Biblioteka wydziałowa jako wsparcie w pracy z zagranicznymi studentami i jako trzecie miejsce : studium Biblioteki Collegium Maius, w: Glottodydaktyka polonistyczna nie tylko na lekcji, konteksty, propozycje, projekty / pod red. Małgorzaty Gębki-Wolak i Aleksandry Walkiewicz, Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2020, s. 173 – 181.
6. Śliwińska Milena: Czytelować w nieskończoność [?] : publikacje Artura Hutnikiewicza w ogólnopolskich czasopismach naukowych z zakresu nauki o literaturze polskiej, w: Kto by tam czytał gazety..., księga jubileuszowa dedykowana profesor Grażynie Gzelli / pod red. Wandy Ciszewskiej-Pawłowskiej, Barbary Centek. Toruń, Wydawnictwo Naukowe UMK, 2020, s. 297-318.

Artykuły:

1. Biedrzycki Adam, Bibliografia miasta Torunia za rok 2019 wraz uzupełnieniami. Rocznik Toruński, 2020, T. 47, s. 391-477.
2. Gerc Lidia, Toruński zbiór plakatów Tadeusza Gryglewskiego : w setną rocznicę urodzin artysty. Sztuka i Krytyka, 2020, nr 9-10 (96-97), s. 49-61.
3. Lewandowska Liliana, Ludzie pietyzmu gdańskiego. Gdański Rocznik Ewangelicki, 2020, vol. 14, s. 13-34.
4. Lewandowska Liliana, Początki pietyzmu w Gdańsku : przedmowa Samuela Schelwiga do Gründliches und wolgesetztes Bedencken, Von der Pietisterey (1693). Zapiski Historyczne, 2020, Tom 85, zeszyt 4, s 131 – 154.
5. Mycio Andrzej, Rękopisy szczecińskiego Gimnazjum Mariackiego w Zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Przegląd Zachodniopomorski, 2020, z. 2, s. 189-201.
7. Mycio Andrzej, Rękopisy Dönhoffów z Drogoszy w Prusach Wschodnich przechowywane w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, Nr 2 (308), 2020, s. 253-262.
8. Piotrowski Dominik Mirosław, Web integrator: nowa rola bibliotekarza akademickiego?, Toruńskie Studia Bibliologiczne, 2020, nr 1 (24), s. 247-266.

W 2020 r. do bazy bibliometrycznej Expertus pracownicy BU zgłosili 43 artykuły. W repozytorium instytucjonalnym UMK zdeponowano 2 publikacje.

Najważniejsze efekty działalności konserwatorskiej zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej

1. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich starodruku. Luis de Granada Zwierciadło Człowieka Chrześcijańskiego, które ma w sobie Rozmyślenia nabożne na każdy dzień [...] / Przed tym z Hiszpańskiego na Włoskie, a teraz z Włoskiego na Polskie przełożone y po wtore już wydane przez jednego Kapłana Societatis Jesu [...], w tłumaczeniu Stanisława Warszawickiego, wydane w Poznaniu u Jana Wolraba w 1585. sygn.XVI.O.355, Ze zbiorów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Barbara Wojdyła.
2. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich starego druku: Grodzicki, Stanisław Quadripartitæ Conciones Stanislai Grodicii [...]. T. 8 & vltimus, continet Conciones Sex Dominicarvm A XIX post Pentecosten ad vltimam, & Dominicæ Dedicacionis. Ingolstadt : Andreas Angermaier, 1614r , sygn. XVII 607/4 ze zbiorów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Barbara Wojdyła.
3. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich zespołu 25 tomów archiwalnych akt sądowych tzw. Repertoriów, Dzienników prezydyalnych, Skorowidzów i Księgi Zarządzeń pochodzących z Sądu Rejonowego w Chełmnie. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Lidia Bannach-Szewczyk.

4. Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich zespołu 10 tomów akt Repertoriów pochodzących z Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie. Autor prac konserwatorskich, dokumentacji i fotografii: Lidia Bannach-Szewczyk.

Wyróżnienia

W styczniu 2020 r. dr hab. Mirosław A. Supruniuk został członkiem Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN.

W lipcu 2020 r. starszy kustosz dyplomowany Bożena Bednarek-Michalska została laureatką konkursu *BELL: Best learning lecturer* w kategorii kursów YUFE za darmowy kurs samokształceniowy „Otwarte zasoby edukacyjne i naukowe”.

Przynależność do towarzystw naukowych:

1. The Archives and Record Association /UK & Ireland
 - Ilona Miller
2. Copernicus-Vereinigung für Geschichte und Landeskunde Westpreußens e.V.
 - dr Liliana Lewandowska
3. Instytut Kaszubski w Gdańsku
 - dr Wojciech Szramowski
4. International Society for Knowledge Organization (ISKO)
 - dr Dominik Piotrowski
5. Internationale Gutenberg-Gesellschaft in Mainz
 - dr Krzysztof Nierzwicki
6. Polskie Towarzystwo Astronomiczne
 - Dr Karolina Zawada
7. Polskie Towarzystwo Bibliologiczne
 - dr Krzysztof Nierzwicki
8. Polskie Towarzystwo Geograficzne
 - Małgorzata Kozieł
9. Polskie Towarzystwo Historyczne
 - Jolanta Milz-Kłaczek
10. Polskie Towarzystwo Matematyczne
 - Katarzyna Burnicka
11. Towarzystwo Naukowe w Toruniu:
 - dr Marta Czyżak
 - dr Liliana Lewandowska
 - dr Andrzej Mycio
 - dr Krzysztof Nierzwicki
 - dr Wojciech Szramowski
 - dr Milena Śliwińska
12. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Zarząd Główny
 - Jolanta Szewczak (Komisja Rewizyjna)
 - Barbara Wojdyła (Komisja Konserwacji Zbiorów Bibliotecznych)
13. Stowarzyszenie Historyków Sztuki
 - Sławomir Majoch
14. Stowarzyszenie Muzealników Polskich
 - Sławomir Majoch
15. Verein für Reformationsgeschichte
 - dr Liliana Lewandowska
16. Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie

- Dr Krzysztof Nierzwicki
- dr Wojciech Szramowski

Prace w zespołach eksperckich:

dr Krzysztof Nierzwicki – Rada Naukowa Polskiej Akademii Nauk – Biblioteki Gdańskiej

Dr Dominik Piotrowski - Rada Konsorcjum DARIAH-PI

Grzegorz Szturo – Polski Komitet Normalizacyjny, Komitet Techniczny nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji

Granty badawcze i projekty wdrożeniowe

SON (Społeczna Odpowiedzialność Nauki) – finansowanie ze środków MNiSW

Grant pn. „Źródła do historii sztuki polskiej na świecie – inwentarze” - nr umowy SONB/SP/465096/2020) w wysokości 222.800,00 zł.

Okres realizacji: 2020–2022.

Kierownik grantu: dr hab. Mirosław A. Supruniuk

Celem projektu jest opracowanie i udostępnienie w Internecie inwentarzy 20 unikatowych zespołów i spuścizn archiwalnych oraz kolekcji pamiątek i dzieł sztuki związanych z polskim życiem artystycznym we Francji i Wielkiej Brytanii w XX wieku, znajdujących się w zasobie Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

Projekt obejmie zespoły archiwalne, księgozbiory, pamiątki oraz kolekcje dzieł sztuki artystów emigracyjnych, wydawców książki artystycznej, właścicieli galerii sztuki, krytyków i historyków sztuki oraz dokumenty dwóch galerii sztuk.

Szlakami Polski Niepodległej

Grant pn. *Słownik bio-bibliograficzny pracowników i studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919-1939)* realizowany w latach 2018-2023.

Kierownik grantu: dr hab. Mirosław A. Supruniuk

Grant realizowany zgodnie z planem.

Wysokość dofinansowania: 106 880,00 zł

Celem grantu jest przygotowanie internetowego „Słownika bio-bibliograficznego pracowników i studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie z lat 1919–1939”. Słownik zbierze pogłębione informacje o ok. 12 tysiącach osób, stanowiących elitę społeczną i intelektualną Kresów północnych. Informacje obejmą: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, pseudonimy, datę i miejsce urodzenia, data i miejsce śmierci, imiona i nazwiska rodziców, narodowość, wyznanie, ukończone szkoły, datę rozpoczęcia studiów, datę zakończenia studiów, kierunek studiów, przynależność organizacyjną, tytuł i stopień naukowy/zawód, datę rozpoczęcia pracy na USB, datę zakończenia pracy, stanowisko i miejsce pracy na USB, sygnaturę teczek osobowej w Archiwum USB, inne źródła biograficzne, ikonografię w formie zeskanowanych fotografii i dokumentów, bibliografię przedmiotową w formie zestawień bibliograficznych oraz artykułów prasowych na temat osoby, bibliografię podmiotową w formie zestawień oraz skanów tekstów autorskich i linkowanie w Internecie. Najważniejszym elementem biogramów będzie szczegółowe opisanie przebiegu studiów lub pracy na USB oraz losów osoby po opuszczeniu USB. Słownik będzie zbudowany w formie bazy danych, którą będzie można uzupełniać w przyszłości w miarę pozyskiwania wiedzy o wojennych i powojennych losach studentów i absolwentów USB.

NCN

4149-Bibl

Grant pn. *Religijne pisma polemiczne z lat 1692-1702 - kulturowe dziedzictwo europejskiej myśli petystycznej w kontekście wielowyznaniowości wczesnonowożytnego Gdańska.*

Grant realizowany w latach 2017-2020 – zgodnie z planem. Kierownik grantu: dr Liliana Lewandowska.

Program Operacyjny Polska Cyfrowa

Projekt pn. „Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju” nr POPC.02.03.01-00-0039/18 realizowany w latach 2018-2021.

Koordynator projekt – dr A. Karolina Zawada

Zadanie w projekcie POPC – łącznie do wykonania jest ucyfrowienie 18 000 obiektów w przeciągu trzech lata, czyli ok. 6 000 obiektów rocznie. Projekt „Ucyfrowianie zasobów..” jest jedynym projektem programu POPC realizowanym na UMK w latach 2018--2021, jest to także największy z dotychczas realizowanych projektów w BU UMK

Dzięki zaangażowaniu pracowników projekt systematycznie był realizowany i przebiegał w miarę planowo, mimo iż w wyniku pandemii trzeba było wstrzymać część prac. Koordynator projektu sprawował nadzór nad całością prac. Ucyfrowiano materiały pochodzące z oddziałów BU i instytucji UMK: Archiwum UMK, Oddział - Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckie, Oddział Czasopism, Oddział Zbiorów Specjalnych, Oddział Gromadzenia (materiały z głównych magazynów BU), Oddział Pomoroznawczy. W realizacji projektu biorą udział pracownicy niemal wszystkich oddziałów BU.

W Sekcji Digitalizacji obiekty były digitalizowane, przetwarzane, upowszechniane i archiwizowane. Dodatkowo upowszechniane (tzw. publikowanie w dLibra) miało miejsce w Oddziale Czasopism i Gromadzenia. Znacznie więcej obiektów ucyfrowiano pracochłonną metodą fotografowania ze względu na ich stan zachowania

Urząd Marszałkowski

Kultura w Zasięgu 2.0 – kwota finansowania: 571.012,00 PLN, lata realizacji: 2017-2021 – bezpośrednia odpowiedzialność: Dominika Czyżak. Projekt koordynowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

POWER

1 października 2019 r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika rozpoczął realizację projektu "**Universitas Copernicana Thorunensis in Futuro II – modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni**".

Całkowita wartość projektu realizowanego przez UMK wynosi: 35.165.461,74 zł

Środki na realizację pochodzą z unijnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER), przyznane zostały w ramach konkursu pn. "Zintegrowane Programy Uczelni" prowadzonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Wsparciem objęty został moduł **Biblioteka Uniwersytecka Nowej Generacji**, w ramach którego przewidziano wdrożenie kompleksowego programu dostosowania Biblioteki Uniwersyteckiej i powiązanych z nią bibliotek wydziałowych do oczekiwań społeczności akademickiej i jakości oczekiwanej w XXI wieku w celu doskonalenia jakości kształcenia.

W ramach modułu Biblioteka przystąpiła do realizacji wyznaczonych zadań:

- 1) Zakup i wdrożenie systemu bibliotecznego nowej generacji.
- 2) Zakup i wdrożenie systemu zabezpieczenia zbiorów RFID.
- 3) Zakup systemu ochrony zbiorów specjalnych.
- 4) Uruchomienie repozytorium surowych danych badawczych.
- 5) Opracowanie w systemie bibliotecznym (retrokonwersja) 30.000 książek i 70.000 egzemplarzy czasopism.
- 6) Digitalizacja i upowszechnienie w KPBC 1000 wol. książek i 1200 egzemplarzy czasopism.

W ramach zadania „Zakup i wdrożenie systemu bibliotecznego nowej generacji” w 2019 r. rozpoczęto prace związane z przygotowaniem do zakupu i wdrożenia nowego systemu bibliotecznego.

Przygotowano dane techniczne (SIWZ), które stanowią podstawę do uruchomienia procedur o udzielenie zamówienia publicznego (zakup systemu). Zajęto się również przygotowaniem wsadowych danych bibliograficznych, tj. korektą, tworzeniem kartotek haseł wzorcowych i rekordów bibliograficznych i dostarczeniem danych do bazy centralnej. Do przygotowania opisu przedmiotu zamówienia systemu bibliotecznego nowej generacji dla Biblioteki Uniwersyteckiej UMK Dyrektor BU powołała zespół w skład którego weszli bibliotekarze i informatycy.

W marcu rozpoczęta została procedura zamówienia publicznego "Dostarczenie i implementacja przez Wykonawcę gotowego Systemu Zarządzania Zasobami Bibliotecznymi, wraz z usługą dostępu do Systemu w chmurze obliczeniowej, w modelu SaaS, wraz z licencjami, oraz świadczenie usługi zapewnienia ciągłości działania Systemu". **W listopadzie 2020 r. UMK podpisał umowę z firmą EX Libris Deutschland, wybraną w drodze procedury przetargowej, na dostawę i wdrożenie systemu bibliotecznego Alma wraz z multiwyszukiwarką zasobów tradycyjnych i elektronicznych Prmo VE.** Alma to nowoczesny system zarządzania biblioteką wpisujący się w rozwiązania klasy Library Services Platform. System został wdrożony już w ponad 1800 instytucjach, 50 konsorcjach i 30 państwach. Wśród instytucji zagranicznych, które przyjęły Alma, wymienić należy University of Cambridge oraz Harvard University, a w Polsce - Bibliotekę Narodową i Bibliotekę Jagiellońską.

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu rozpoczęła proces wdrażania Alma i Primo VE. Wdrażane rozwiązania usprawnią procesy biblioteczne i pracy, umożliwią zintegrowane zarządzanie zasobami cyfrowymi i tradycyjnymi, a także zapewnią użytkownikom efektywny dostęp do treści. Ponadto, dzięki współkatalogowaniu z Biblioteką Narodową, dane bibliograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu będą lepiej widoczne z poziomu wspólnego katalogu Biblioteki Narodowej, Biblioteki Jagiellońskiej oraz innych instytucji, które w przyszłości dołączą do ogólnopolskiej sieci bibliotek.

Praca w nowym systemie zapewni poprawę dostępności zasobów naukowych dla kadry naukowej oraz studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, a także lepszą widoczność zbiorów toruńskiej ksiąźnicy uniwersyteckiej w Polsce i na świecie. Zakończenie procesu wdrażania nowego systemu bibliotecznego zaplanowane jest na czerwiec 2021 r.

W ramach kolejnego zadania „Uruchomienie repozytorium surowych danych badawczych” dzięki działaniom podjętym przez zespół pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej w listopadzie 2020 r. społeczności UMK zostało udostępnione **Repozytorium Danych Badawczych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika** (<https://repod.icm.edu.pl/dataverse/umk>). Jest to kolejne repozytorium wspierające działalność naukowo-badawczą pracowników i doktorantów UMK, które będzie funkcjonowało równoległe do działającego już od 2012 r. repozytorium pełnych tekstów.

Zadaniem tego repozytorium jest gromadzenie, przechowywanie i publiczne udostępnianie danych badawczych powstałych w trakcie prac naukowych i projektów badawczych realizowanych przez pracowników UMK. W repozytorium każdy pracownik ma prawo deponować zbiory danych, które zostały wytworzone, zebrane lub opisane na potrzeby realizowanego projektu czy prowadzonej działalności naukowej i badawczej. Zdeponowane materiały są chronione prawem autorskim i udostępniane zgodnie z wolą autorów, w zakresie dozwolonego użytku. Autor, deponując zbory dokonuje jednocześnie wyboru licencji Creative Commons. Zadaniem bibliotekarzy jest jedynie dokonanie kontroli i korekty poprawności metadanych zdeponowanych zbiorów, przed ich upublicznieniem w Internecie. Założeniem repozytorium jest upowszechniać dane z zakończonych, zrealizowanych badań. Repozytorium zostało podzielone na kolekcje odpowiadające dyscyplinom naukowym.

Na stronie <https://www.bu.umk.pl/repozytorium-otwartych-danych> została zamieszczona krótka instrukcja deponowania danych, linki do stron objaśniających m.in. prawne aspekty deponowania danych badawczych, a także kontakt do bibliotekarzy udzielających pomocy w sprawach związanych z przygotowaniem plików i deponowaniem.

EODOPEN

Projekt **EODOPEN** eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens, którego liderem jest Biblioteka Uniwersytecka w Innsbrucku, a Biblioteka Uniwersytecka UMK jest jednym z 15 partnerów, zyskał akceptację Educational, Audiovisual and Culture Executive Agency (<https://eacea.ec.europa.eu/homepage>) na finansowanie w ramach programu Creative Europe, Sub-programme Culture. Projekt został zaplanowany na cztery lata, a jego realizacja rozpoczęła się 1 listopada 2019 r.

Całkowita wartość projektu wynosi 3.961.774,06 EU

Kwota finansowana z funduszy unijnych 1.980.887,03 EU

Kwota finansowania dla UMK: 62.547,91 EU

Okres realizacji projektu: 1 listopada 2019 r. – 31 październik 2023 r.

Zadania projektu:

- digitalizacja i udostępnianie społeczności europejskiej dzieł literackich wydanych w XX i XXI wieku a do tej pory niedostępnych cyfrowo,
- stymulowanie zainteresowania i usprawnianie dostępu do dziedzictwa kulturowego XX i XXI wieku, w tym także do treści naukowych,
- pogłębianie dialogu międzykulturowego na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym,
- ułatwienie dostępu do publikacji tekstowych wydanych w XX i XXI osobom niewidomym i niedowidzącym oraz dzieciom i młodzieży

Zadania szczegółowe Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu:

- utworzenie tzw. laboratorium społecznościowego, tzn. miejsca w którym każdy zainteresowany będzie mógł zdigitalizować własne zbiory, np. archiwalia rodzinne oraz uzyskać poradę dotyczącą prawnych możliwości upowszechnienia tychże materiałów,
- ustalenie stanu prawnego i digitalizacja 250 dzieł w każdym roku realizacji projektu (łącznie 1000 publikacji).

W 2020 r. realizacja projektu przebiegała zgodnie z zaplanowanym harmonogramem.

DARIAH-PL

Projekt **DARIAH-PL** ma charakter rozwojowy i jest finansowany w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w obszarze *Rozwój nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki*. Celem projektu jest budowa infrastruktury Dariah.lab obejmującej narzędzia sprzętowe i programowe wykorzystujące najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne oraz zintegrowane zasoby cyfrowe z różnych dziedzin humanistyki i nauk o sztuce. W ramach projektu odbyły się seminaria i wykłady online, a także społeczność akademicka UMK miała możliwość udziału w ankietach analizujących praktyki i problemy związane z komunikacją naukową, m.in. dotyczących publikowania i komunikowania się; czytania, pisania i współpracy naukowej, wyszukiwania i udostępniania materiałów. Celem badań jest zebranie informacji o stanie humanistyki cyfrowej w Polsce.

Współpraca międzynarodowa

Przyjazdy pracowników – gości zagranicznych:

- Recep Isik, Ankara University- marzec – czerwiec 2020 r.

Pandemia koronawirusa spowodowała zawieszenie wymiany międzynarodowej.

YUFE Młode Uniwersytety dla Przyszłości Europy (Young Universities for the Future of Europe)

Od sierpnia 2020 r. pracownicy Oddziału Informacji BU biorą udział w pracach grupy roboczej WP3 Students Journey konsorcjum YUFE, zajmującej się zagadnieniami związanymi z bibliotekami. W ramach projektu promowane są biblioteczne programy edukacyjne dla studentów.